



unicef 
her çocuk için

Sınıf İçi Ölçme ve Değerlendirme Süreçlerinde
Öğretmenlerin Güçlendirilmesi

İLKOKUL
4. SINIF

TÜRKÇE
DERSİ

**BIÇIMLENDİRİCİ DEĞERLENDİRME
ETKİNLİK ÖRNEKLERİ
KILAVUZ KİTABI**



ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

unicef 
her çocuk için

Sınıf İçi Ölçme ve Değerlendirme Süreçlerinde
Öğretmenlerin Güçlendirilmesi

İLKOKUL
4. SINIF

TÜRKÇE
DERSİ

BIÇIMLENDİRİCİ DEĞERLENDİRME
ETKİNLİK ÖRNEKLERİ
KILAVUZ KİTABI

Kitap Yazım Komisyonu

Doç. Dr. Ayşegül BAYRAKTAR SULLIVAN, Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Tahsin Oğuz BAŞOKÇU, Ege Üniversitesi

Prof. Dr. Makbule BAŞBAY, Ege Üniversitesi

Doç. Dr. Emre TOPRAK, Erciyes Üniversitesi

Doç. Dr. Ömür Kaya KALKAN, Pamukkale Üniversitesi

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı

Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürü **Kemal BÜLBÜL'e**,
Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı **Umut Erkin TAŞ'a**,

Proje çalışanları **Dr. Emel ILICAN, Amine CANIDEMİR, Onur ÖZYOL, Dr. Emine Berrin BOSTANCI,**
Buşra AKDEMİR, Ergül ASLAN, Ülkü İrem ERİŞTİ, Dr. Tefrik Can KARABIYIK'a,

Genel Müdürlüğümüz çalışanları **Nuran AKBABA, Mehtap KIZILKAYA, Gizem KÜÇÜKYILMAZ,**
Süleyman ÖZDEMİR, Dr. Büşra Başak ÖZYURT SOYTÜRK, Merve PAMUK, Fatma Zehra SÜRMEİ,
Aysun YILMAZ, Serkan SAYAN, Özlem ERYILMAZ, İlyas KOÇAK, Abdülkerim KOÇ, Mehmet Celal
ZOBU, Dr. Mahmut ERDEM, Gökür KALYONCUOĞLU, İbrahim AY, Azra Zeynep SERBEST'e,

Dr. Şeref Yiğit AKPINAR'a ve

çalışmaya katkı sağlayan tüm öğretmenlere teşekkür ederiz.

ISBN: 978-975-11-8135-0

Bu yayın, Millî Eğitim Bakanlığı ve UNICEF Türkiye Temsilciliği iş birliğinde gerçekleştirilen Sınıf İçi Ölçme ve Değerlendirme Süreçlerinde Öğretmenlerin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Yayında beyan edilen görüşler kişilerin kendi sorumluluğundadır, Millî Eğitim Bakanlığı ve UNICEF'in görüş ve politikalarını yansıtmamaktadır.

Sunuş

Biçimlendirici değerlendirme sınıf içi ölçme ve değerlendirme uygulamalarında kullanılan yöntemlerden biridir. Literatürde biçimlendirici değerlendirme her öğrencinin öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak, öğretim sürecini öğrencilere göre etkileşimli ve sürekli bir biçimde uyarlamak, öğrenme sürecinde öğrenmeyi desteklemek amacıyla öğretimi düzenlemek, dönüt vererek amaçlanan hedeflere ulaşmayı sağlamak için kullanılan bir yöntem olarak tanımlanmaktadır (Black ve Wiliam, 1998; McManus, 2008).

Sınıf içi ölçme ve değerlendirme uygulamalarıyla ilgili olarak 09.09.2023 tarihli ve 32304 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği’nin 5. maddesinin (i) bendinde “Okul öncesi ve ilkokul 1, 2, 3 ve 4’üncü sınıflarda öğrencilerin akademik ve sosyal gelişiminin takibi ders öğretmenlerince sürekli yapılır. Öğrencilerin gelişim düzeyleri, öğretmen rehberliğinde gerçekleştirilen bireysel ve grupta yapılan etkinliklere katılım gözlem formları, oyun temelli değerlendirmeler ve verilen görevleri yerine getirme amaçlı ölçme araçları ile takip edilir.” ifadesi yer almaktadır. Bu ifade ilkokullarda sınıf içi ölçme ve değerlendirme sürecinde öğrencilerin bireysel gelişimlerini takip etmek ve desteklemek için biçimlendirici değerlendirmenin etkili bir şekilde kullanılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Sınıf İçi Ölçme ve Değerlendirme Süreçlerinde Öğretmenlerin Güçlendirilmesi Projesi ile biçimlendirici değerlendirmenin ilkokullarda etkili bir şekilde kullanılması için öğretmenlere bu alanda daha fazla materyal desteği sunulması hedeflenmiştir. Bu kapsamda sınıf öğretmenlerinin ihtiyaçları doğrultusunda 1-4. sınıf düzeylerinde farklı derslere (Türkçe, matematik, hayat bilgisi, sosyal bilgiler ve fen bilimleri) yönelik sınıf içi ölçme ve değerlendirme süreçlerinde kullanılabilecek ölçme ve değerlendirme araçlarının, biçimlendirici değerlendirme ve oyun temelli değerlendirme etkinlik örneklerinin yer aldığı kılavuz kitaplar hazırlanmıştır.

Hazırlanan “Biçimlendirici Değerlendirme Etkinlik Örnekleri Kılavuz Kitabı” ilkokul 4. sınıf Türkçe dersine yönelik sınıf içi ölçme ve değerlendirme süreçlerinde kullanılabilecek ölçme ve değerlendirme araçlarının yer aldığı biçimlendirici değerlendirme ve oyun temelli değerlendirme etkinlik örneklerini içermektedir. Etkinliklerin sınıf içinde ve dışında uygulanmasında aşağıda yer alan hususların öğretmenler tarafından dikkate alınması önem arz etmektedir:

- Etkinlikler öğretmen tarafından sınıf, okul ve çevrelerinin özellikleri dikkate alınarak yeniden düzenlenebilir.

- Etkinlikler için süre önerilmiştir ancak çocukların gelişim düzeyleri, gereksinimleri ve ilgileri doğrultusunda öğretim programı kapsamında etkinlik uygulama süreleri değişebilir.
- Etkinliklerde verilen geri bildirimler yalnızca örnek niteliğindedir. Her öğrencinin öğrenme düzeyi ve kendisinden istenen göreve bağlı olarak öğrencilere bireysel ve göreve özel geri bildirimler verilmelidir.
- Etkinliklerde yazılan yönlendirmeler genel olarak performansı 'orta' ve 'geliştirilmeli' düzeyinde olan öğrenciler için hazırlanmıştır. Performansı 'iyi' olan öğrenciler özellikle derinleştirme amacıyla sunulan önerilere yönlendirilebilir.
- Öğretim programında sonraki öğrenmeler için ön koşul niteliğinde olan ve önceki öğrenmelerin de gözlenebilmesini mümkün kılan kazanımlar kritik kazanım olarak belirlenmiştir. Bu kitapta yer alan etkinlikler, belirlenen kritik kazanımlara yönelik hazırlanmıştır.
- Etkinlikler geliştirilirken 2024-2025 öğretim yılından itibaren uygulamaya giren yeni "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Öğretim Programları"na 1. sınıftan itibaren kademeli olarak geçiş yapılacağı için 2019'da güncellenen 4. Sınıf Türkçe Dersi Öğretim Programı esas alınmıştır.

Etkinliklerde Yer Alan Alt Başlıklar ve Açıklamaları

Ders: İçeriğin ilişkili olduğu disiplini ifade eder.

Öğrenme Alanı/Tema: Birbiriyle ilişkili beceri ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği, öğrenmeyi organize hâle getiren yapıya verilen isimdir.

Kazanım/Öğrenme Çıktısı: Öğrenme yaşantıları sonunda öğrenciye kazandırılması amaçlanan bilgi ve becerilerin süreç bileşenlerini ifade eder.

Etkinlik Adı: Etkinliğin içeriğini yansıtan sözcük, sözcük grubu veya cümlelerdir.

Kullanılacak Materyaller: Etkinlik sürecinde kullanılacak tüm araç ve gereçleri ifade eder.

Ölçme Araçları: Etkinlik sürecinde veya sonunda öğrenme çıktılarını değerlendirme amacıyla kullanılacak materyalleri ifade eder.

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları: Öğrencilere kazandırılması amaçlanan bilgi ve becerilerin ne düzeyde kazanıldığını değerlendirmek amacıyla uygulanacak etkinliğin yapılış sürecine ilişkin adımları ve açıklamaları ifade eder.

Geri Bildirim Süreci

Geri Bildirimin Nasıl Verileceği: Etkinlik sürecinde öğrencinin performansına yönelik iyi, orta ve geliştirilmeli düzeyde yapılacak sözlü ve yazılı bildirimleri içerir.

Yönlendirme (Eksik ve yanlış öğrenmeler için): Öğrencilerin eksik ve yanlış öğrenmelerini gidermeyi amaçlayan öğretmen rehberliğindeki uygulamaları ifade eder.

Farklılaştırma/Derinleştirme

Farklılaştırma/Çeşitlendirme: Öğrenme profilleri bakımından farklılık gösteren öğrencilerin öğrenme-öğretme yaşantılarını zenginleştirme ve destekleme amacına yönelik önerilerdir.

Basitleştirme: Öğrenme sürecinde daha fazla zaman ve tekrara ihtiyaç duyan öğrencilere ortam, içerik, süreç ve ürün bağlamında uyarlanmış öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

Derinleştirme: Akranlarından daha ileri düzeydeki öğrencilere genişletilmiş ve derinlemesine öğrenme fırsatları sunan, onların bilgi ve becerilerini geliştiren öğrenme-öğretme yaşantılarını ifade eder.

İçindekiler

Sıra	Etkinlik Adı	Öğrenme Alanı/Tema	Kazanımlar	Sayfa No
1	Sahaf	Dinleme/İzleme	T.4.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.	10
2	Kartımı Seçiyorum, Konuşuyorum	Konuşma	T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.	16
3	Şehir Tanıtım Rehberi		T.4.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.	21
4	Çocukluk	Okuma	T.4.3.2. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur. T.4.3.3. Şiir okur.	24
5	Sözcük Dedektifi		T.4.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler.	28
6	Ne Değişti?		T.4.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.	33
7	Tahminimde Yanılmam!		T.4.3.12. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.	38
8	Aşı Nasıl Üretilir?		T.4.3.18. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar. T.4.3.19. Metinle ilgili sorular sorar.	44
9	İşaretleri Tanıyorum		T.4.3.22. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.	52
10	Akıllı Karga ve Bilge Baykuş		T.4.3.17. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler. T.4.3.18. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar. T.4.3.27.Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini karşılaştırır.	57
11	Geleceğin Dünyasında		T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.	64

12	Babamla Birlikte	Yazma	T.4.4.3. Hikâye edici metin yazar. T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.	74
13	İnternet Güvenliği		T.4.4.4. Bilgilendirici metin yazar.	82
14	Okuma Atölyem	Okuma Yazma	T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar. T.4.3.37. Okuduğu metindeki olaylara ilişkin düşüncelerini ifade eder. T.4.4.1. Şiir yazar. T.4.4.4. Bilgilendirici metin yazar. T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.	86
15	Konuşma Çarkı	Konuşma	T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar. T.4.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.	95
16	Kaldı ki	Yazma	T.4.4.18. Yazılarında bağlaçları kuralına uygun kullanır.	99
17	Haritayı Okuyor, İşaretleri Buluyorum	Okuma	T.4.3.22. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.	103
18	İyi Yürekli Dev Memo	Dinleme/İzleme	T.4.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler. T.4.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.4.1.11. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.	109

ETKİNLİKLER

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Dinleme/İzleme
Kazanım	: T.4.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir.

Etkinlik Adı	: Sahaf
Kullanılacak Materyaller	: Dinleme Metni (Ek-1), Çalışma Kâğıdı (Ek-2)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-2), Cevap Anahtarı (Ek-3), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-4)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere bir metin dinleyecekleri ve bu metne ilişkin sorulara cevap verecekleri söylenir.
- Ek-2'deki çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Ek-1'deki dinleme metni öğretmen tarafından iki kez okunur.
- Metin dinlendikten sonra soruların cevaplanması için öğrencilere 15 dakika süre verilir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra çalışma kâğıtları toplanarak Ek-3'teki cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-4'te verilen etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

- Geri Bildirimin Nasıl Verileceği** : Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Aferin, metni dikkatli dinlemişsin. Tüm soruları doğru cevaplamışsın."
- Performansı "orta" düzeyde olan öğrencilere, "... soruları doğru cevaplamışsın. Metnin bu sorularla ilgili bölümünü anlamışsın. Ancak ... soruların cevapları bulurken zorlanmışsın. Ayrıca sahafların ne olduğunu açıklamışsın ancak sayılarının günümüzde neden azaldığını açıklayamamışsın."
- Performansı "geliştirilmeli" düzeyinde olan öğrencilere, "Sanırım metni dinlerken dikkatini veremedin. Metinle ilgili sorulara cevap vermekte zorlanmışsın. Notlar alarak dinlemek sana cevapları bulmada yardımcı olabilir." vb. şeklinde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme : Soruların tamamını veya bir kısmını doğru cevaplayamayan öğrencilere “Daha dikkatli dinlemelisin. Dinleme sırasında notlar almalısın.” şeklinde yönlendirmeler yapılabilir.
(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme : Olay metinleri seçilerek öğrencilerden hikâye haritası çıkarmaları istenebilir. Not olarak dinleme yöntemi kullanılabilir.

Derinleştirme : Bilimsel içerikli metinler veya aynı konudaki birden fazla metin dinletilerek onlara ilişkin soruların cevaplanması istenebilir.

Sahaf



Bilim Çocuk Sözlüğü

Eski, ikinci el ya da baskısı tükenmiş kitapları alıp satan kişi, işletme.

Genellikle ikinci el kitapları satan kitapçılar sahaf olarak adlandırılır. Hem bu işletmeye hem de burayı işleten kişiye sahaf denir. Ancak sahafalarda artık basımı yapılmayan, diğer kitapçılarda bulamayacağınız, değerli kitaplar da bulunur. Herhangi bir kitabın belirli bir yıla ait baskısını ya da ilk baskısını arıyorsanız gitmeniz gereken yer yine sahaflardır. Üstelik sahafalarda benzer özelliklere sahip dergiler ve farklı dokümanlar da bulunur. Sahafaları diğer kitapçılardan ayıran bir başka özellik de takas yöntemiyle alışveriş yapılabilmesi ve okunmak istenen kitap, dergi ya da dokümanın kütüphanelerdekine benzer bir sistemle kiralanabilmesidir.



Sahafar, henüz matbaaların olmadığı dönemlerde, el yazması kitapların satıldığı yerlermiş. Sahaflık yapan kişilerse kitaplarla ilgili çok geniş bir bilgiye sahip olurlarmış. Matbaacılığın gelişmesiyle kitapların hem çeşitleri hem de sayıları artmış. Böylece yeni bir kitapçılık anlayışı gelişmiş ve sahafarın sayısı gittikçe azalmış.

Öğrencinin Adı Soyadı:.....



Metni dikkatli bir şekilde dinleyiniz. Aşağıdaki soruları dinlediğiniz metne göre cevaplayınız.

Ek-2. Çalışma Kâğıdı

1. Sahaf ne demektir?

.....
.....

2. Sahafta ne tür kitaplar bulunurmuş?

.....
.....

3. Sahafklar hangi dönemde kitap satarmış?

.....
.....

4. Sahafkların sayısı neden azalmış?

.....
.....

Ek-2. Çalışma Kağıdı Cevap Anahtarı

1. Sahaf ne demektir? (2p)

Eski, ikinci el ya da baskısı tükenmiş kitapları alıp satan kişi, işletme.

2. Sahaf'ta nasıl kitaplar bulunurmuş? (2p)

Sahaflarda artık basımı yapılmayan, diğer kitapçılarda bulamayacağınız, değerli kitaplar da bulunur.

3. Sahaflar el yazması kitapları hangi dönemde satarmış? (2p)

Sahaflar, henüz matbaaların olmadığı dönemlerde, el yazması kitapların satıldığı yerlermiş.

4. Sahafların sayısı neden azalmış? (2p)

Matbaacılığın gelişmesiyle kitapların hem çeşitleri hem de sayıları artmış. Böylece yeni bir kitapçılık anlayışı gelişmiş ve sahafların sayısı gittikçe azalmış.

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Konuşma
Kazanım	: T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar.

Etkinlik Adı	: Kartımı Seçiyorum, Konuşuyorum
Kullanılacak Materyaller	: Resimli Konuşma Kartları (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-2)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere kart seçerek kartlardaki resimlerle ilgili hazırlıksız konuşma yapacakları söylenir.
- Ek-1’de yer alan görseller kesilerek öğretmen tarafından bir kavanoza konulur.
- İhtiyaç hâlinde sınıf mevcudu kadar görsel, öğretmen tarafından temin edilerek eklenir.
- Öğrencilere resimli konuşma kartlarından birini seçecekleri ve bu kartla ilgili bir dakikalık hazırlıksız konuşma yapacakları söylenir.
- Öğrencilere konuşmalarını yaparken işitilebilir ses tonu kullanmaya, göz teması kurmaya, beden dilini etkili kullanmaya, yerinde hitap ifadeleri kullanmaya, kelimeleri doğru telaffuz etmeye ve görselle ilgili konuşmaya dikkat etmeleri gerektiği hatırlatılır.
- Öğrencilerin konuşmaları Ek-2’de verilen etkinlik değerlendirme formuna göre değerlendirilir.

Geri Bildirim Süreci

- | | |
|---|---|
| Geri Bildirimin Nasıl Verileceği | : Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Aferin, konuşman etkileyici ve başarılıydı. Beden dilini iyi kullandın. İşitilebilir bir ses tonuyla konuştun. Dinleyicilerle göz teması kurdun. Yerinde hitap ifadeleri kullandın. Kelimeleri doğru telaffuz ettin. Sana verilen görselle ilgili konuştun. Konuşmanı zamanında tamamladın.” |
|---|---|

Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Bazı kelimelerin telaffuzunda zorlandın. Beden dilini etkili kullandın ancak ses tonunu biraz daha yükseltmelisin. Dinleyicilerle daha fazla göz teması kurmalısın. Konuşmanın uzunluğu iyiydi fakat konuşmanın bazı bölümlerinde görselle ilişki kuramadın.”

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Sesinin tonunu iyi ayarladın ancak beden dilini ve mimiklerini yeterince etkili kullanamadın. Dinleyicilerle göz teması kurdun fakat konuşmada hitap ifadeleri kullanmadın. Kelimelerin telaffuzunda zorlandın. Konuşmanın içeriği ile görsel arasında daha fazla ilişki kurmaya çalışmalısın.” vb. şeklinde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme

(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

: Performansı “orta” veya “geliştirilmeli” olarak belirlenen öğrencilere:

“Konuşmadaki eksiklerini gidermek için ayna karşısında veya aile bireylerinin dinleyeceği benzer konuşma çalışmaları yapmalısın.” şeklinde yönlendirmeler yapılabilir.

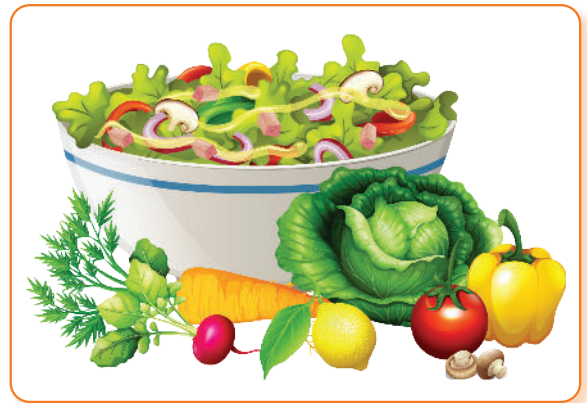
Farklılaştırma/Çeşitlendirme**Basitleştirme**

: Öğrencilerin günlük hayatlarıyla ilişkili konularda konuşmaları istenebilir.

Derinleştirme

: Öğrencilere çevre, sağlık, spor vb. alanlarda farkındalık sağlayan konular verilebilir.





Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Konuşma
Kazanım	: T.4.2.3. Hazırlıklı konuşmalar yapar.

Etkinlik Adı	: Şehir Tanıtım Rehberi
Kullanılacak Materyaller	: Konuşma Kürsüsü, Mikrofon, Akıllı Tahta, Görseller
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-1)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere verilen konuyla ilgili hazırlıklı konuşmalar yapacakları söylenir.
- Öğrencilerden, derse gelmeden önce, sunumları için belirleyecekleri bir şehir ile ilgili araştırma yapmaları istenir.
- Araştırmaları sonucunda dört veya beş dakikalık konuşma metni ve sunum materyalleri hazırlamaları istenir.
- Öğrencilere konuşmalarını yaparken işitilebilir ses tonu kullanmaya, göz teması kurmaya, beden dilini etkili kullanmaya, konu dışına çıkmamaya, yerinde hitap ifadeleri kullanmaya, kelimeleri doğru telaffuz etmeye ve konuşmalarında destekleyici materyallere yer vermeye dikkat etmeleri gerektiği hatırlatılır.
- Öğrencilerin belirlenen tarihte sunumlarını yapmaları istenir.
- Öğrencilerin sunumları Ek-1’de verilen etkinlik değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilir.

Geri Bildirim Süreci

- | | |
|---|--|
| Geri Bildirimin Nasıl Verileceği | : Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Aferin, sunumun oldukça başarılıydı. Kendini çok iyi ifade ettin. Beden dilini çok iyi kullandın. İşitilebilir bir ses tonuyla konuştun. Dinleyicilerle göz teması kurdun. Sunumuna başlarken ve bitirirken uygun hitap ifadeleri kullandın. Kelimeleri doğru telaffuz ettin ayrıca konu dışına da çıkmadın.” |
|---|--|

Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Genel olarak güzel bir sunum yaptın. Konu dışına çıkmadan, verilen süreye uygun bir konuşma hazırladın. Ayrıca destekleyici materyalleri de etkili kullandın. Ancak bazı kelimeleri doğru telaffuz edemedin. Ses tonun yeterince yüksek değildi. Sunumuna başlarken ve bitirirken hitap ifadesi kullanmaya dikkat etmelisin.”

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Konuşman ilgi çekici ve konuya odaklanmıştı ancak seni dinlerken bazı kelimeleri yanlış telaffuz ettiğini fark ettim. Beden dilini kullandığından ve yüksek bir ses tonuyla konuştuğundan emin ol. Dinleyicilerle göz teması kurabildin ancak konuşman beklenenden biraz daha kısa oldu.” vb. şeklinde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme : Etkili konuşma videoları izlemeleri istenir.
(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme : Konuşma süresi 2 dakika olarak azaltılabilir.

Derinleştirme : İzledikleri bir film üzerine konuşmaları, görüş ve düşüncelerini anlatmak için hazırlıklı konuşmalar yapmaları istenebilir.

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma
Kazanım	: T.4.3.2. Vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okur. T.4.3.3. Şiir okur.

Etkinlik Adı	: Çocukluk
Kullanılacak Materyaller	: Okuma Metni (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-2)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek şiir okuyacakları söylenir.
- Ek-1'deki okuma metni öğrencilere dağıtılır.
- Sınıf mevcuduna göre şiir örnekleri artırılabilir.
- Öğrencilere şiiri öncelikle sessiz okumaları söylenir.
- Ardından öğrencilerden şiiri, sırayla sesli okumaları istenir.
- Öğrencilere şiiri okurken; işitilebilir ses tonuyla okuma, beden dilini etkili kullanma, vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek okumaya dikkat etmeleri gerektiği hatırlatılır.
- Öğrencilerin şiir okuma performansları Ek-2'de verilen etkinlik değerlendirme formu kullanılarak değerlendirilir.

Geri Bildirim Süreci

- Geri Bildirimin Nasıl Verileceği** : Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Şiiri okurken vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ettin. Beden dilini etkili kullandın ve şiiri işitilebilir bir ses tonuyla okudun. Seni kutlarım."
- Performansı "orta" düzeyde olan öğrencilere, "Şiiri okurken vurgu ve tonlamaya genel olarak dikkat ettin. Ancak seni dinlerken kelimelerini yanlış telaffuz ettiğini fark ettim. Beden dilini daha etkili kullanabilirsin. Sesini şiirin bazı bölümlerinde daha net duyabildim."

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Şiirini okurken sanırım biraz heyecanlandın. Daha yavaş ve vurgulara dikkat ederek okursan seni daha rahat dinleyebiliriz. Beden dilini etkili kullandın ancak bazı kelimelerin telaffuzunda zorlandın. Sesli okuma yaparken ses tonunu biraz daha yükseltmelisin.” vb. şekilde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme : Şiir okuma performansında beklenen başarıyı gösteremeyen öğrencilerden şiir okuma videoları izlemeleri istenebilir.
(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme : Şiirin bir dördlüğü okutulabilir.

Derinleştirme : İstiklal Marşı gibi daha uzun bir şiir okutulabilir.

ÇOCUKLUK

Affan Dede'ye para saydım,
Sattı bana çocukluğumu.
Artık ne yaşım var, ne adım;
Bilmiyorum kim olduğumu.
Hiçbir şey sorulmasın benden;
Haberim yok olan bitenden.
Bu bahar havası, bu bahçe;
Havuzda su şırıl şırıldır.
Uçurtmam bulutlardan yüce,
Zıpziplarım pırl pırıldır.
Ne güzel dönüyor çemberim;
Hiç bitmese horoz şekerim!

CAHİT SITKI TARANCI

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma
Kazanım	: T.4.3.10. Okuduğu metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri belirler.

Etkinlik Adı	: Sözcük Dedektifi
Kullanılacak Materyaller	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1), Cevap Anahtarı (Ek-2), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-3)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere okuyacakları metindeki gerçek, mecaz ve terim anlamlı sözcükleri bulacakları etkinlikler yapacakları söylenir.
- Ek-1'deki çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden çalışma kâğıdındaki metni dikkatle okumaları ve metinde geçen gerçek, mecaz ve terim anlamlı kelimeleri bularak ilgili bölüme üçer örnek yazmaları istenir.
- Öğrencilere çalışmayı tamamlamaları için 15 dakika süre verilir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra çalışma kâğıtları toplanarak Ek-2'de yer alan cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-3'teki etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

Geri Bildirimin Nasıl Verileceği	: Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Gerçek, terim ve mecaz anlamlı kelimelerin hepsine üçer tane doğru örnek seçmişsin. Bu kelime türlerini doğru anlamışsın." Performansı "orta" düzeyde olan öğrencilere, "Gerçek, terim ve mecaz anlamın ne olduğunu anlamışsın. Her bir kelime grubunda birkaç doğru örnek belirlemişsin. Ancak bu doğru örneklerin yanında yanlış örneklerin de var. Kelimelerin anlamları konusunda kafan biraz karışmış."
---	--

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Kelimele-
rin gerçek anlamını biliyorsun. Bu grupta doğru örnekler belirlemiş-
sin. Ancak mecaz ve/veya terim anlamlı kelimeleri bulmakta zorlan-
mışsın.” vb. şekilde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme

(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

: Kelime türlerinden hepsine bir veya iki doğru örnek yazan öğren-
cilere;

“Her kelime grubunda belirlemen gereken birkaç örnek daha var.
Metni tekrar dikkatlice oku ve yeni kelimeler belirlemeye gayret et.”

Gerçek anlamlı kelimeleri bulup terim veya mecaz anlamlı kelimele-
ri belirleyemeyen öğrencilere;

“Mecaz ve/veya terim anlamlı kelimeleri bulmak için kelimelerin
metnin içindeki anlamlarına dikkat etmen gerekiyor. Metni bu ba-
kış açısıyla tekrar gözden geçirebilirsin.”

Kelime türlerinden hepsine bir veya iki doğru örnek ve birkaç yanlış
örnek yazan öğrencilere;

“Kelimelerin metin içi anlamlarıyla ilgili bilgilerini gözden geçir ve
yanlış örneklerini metin içinde tekrar incele. Bu kelimelerle ilgili
hâlâ doğru kararı veremezsen sözlükten de yararlanabilirsin.”

Kelime türlerinin tamamını doğru belirleyen öğrencilere;

“Gerçek, mecaz ve terim anlamları ve bu anlamdaki kelimeleri anla-
tan konu anlatımlarını okuman/dinlemen/izlemen faydalı olacaktır.
Aynı zamanda sözlükten kelime anlamlarına bakman da faydalı ola-
bilir.” şeklinde yönlendirmeler yapılabilir.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme

: Gerçek, mecaz ve terim anlamlı kelimelerden birer tane bulunması
veya yalnızca bir kelime grubunun bulunması istenebilir.

Derinleştirme

: Metinde yer alan terim ve mecaz anlamlı tüm sözcüklerin bulunma-
sı istenebilir.

Verilen sözcükleri gerçek, terim ve mecaz anlamda kullandıkları
metinler oluşturulması istenebilir.

Öğrencinin Adı Soyadı:.....



Aşağıdaki metni okuyunuz. Metinde yer alan gerçek, mecaz ve terim anlamlı kelimelerden üçer tanesini bularak çalışma kâğıdındaki ilgili bölümün içine yazınız.

ALİ'NİN PROJESİ

Bir zamanlar, küçük bir kasabada yaşayan, Ali adında bir çocuk varmış. Bilim ve teknoloji Ali'nin hayatının temelindeymiş. Her gün okuldan sonra bilgisayar laboratuvarına koşarak gider, orada kulaklıklarını takarak arkadaşlarıyla çevrimiçi oyunlar oynar veya internetten ilginç bilgiler araştırırmış. Arkadaşlarıyla sohbet etmek ve ödevlerini yapmak için de internetten yararlanırmış.

Bir gün, okulda teknoloji konulu bir proje yapmaları gerektiği duyurulmuş. Ali heyecanla araştırmaya başlamış. Bir akşam bilgisayarının karşısında otururken aklına parlak bir fikir gelmiş. "Neden teknolojiyi hayvanlara yardım etmek için kullanmayalım?" diye düşünmüş. Ertesi gün okula gidip öğretmenini bulmuş. Öğretmeni Ali'yi çok sıcak karşılamış ve ona projeyi geliştirmesi için destek vermiş.

Ali, bilgisayarında araştırma yaparak bir plan hazırlamış. Hayvan barınakları için bir uygulama geliştirmeye karar vermiş. Bu uygulama sayesinde insanlar barınaklardaki hayvanların ihtiyaçlarını görebilecek ve onlara yardım edebilecekmış. Projesini arkadaşlarıyla paylaştığında, herkesin bu projeye bayıldığını anlamış.

Sonuçta Ali'nin teknolojiyi hayvanlara yardım etmek için kullandığı projesi büyük bir ilgi görmüş. Kasabadaki barınaklar, Ali'nin geliştirdiği uygulama sayesinde daha fazla destek ve yardım almış. Ali, bu deneyimden çok şey öğrenmiş ve teknolojinin insanlara ve hayvanlara nasıl fayda sağlayabileceğini bir kez daha görmüş.

(Bu metin öğretmenler tarafından yazılmıştır.)

Gerçek anlamlı kelimeler

Mecaz anlamlı kelimeler

Terim anlamlı kelimeler

Puanlama Yönergesi: Belirlenen her bir doğru kelime 1 puan değerindedir.

Aşağıdaki metni okuyunuz. Metinde yer alan gerçek, mecaz ve terim anlamlı kelimelerden üçer tanesini bularak çalışma kâğıdındaki ilgili bölümün içine yazınız.

ALİ'NİN PROJESİ

Bir zamanlar, küçük bir kasabada yaşayan, Ali adında bir çocuk varmış. **Bilim** ve teknoloji Ali'nin hayatının **temelindeymiş**. Her gün **okul**dan sonra bilgisayar laboratuvarına koşarak gider, orada **kulaklıklarını** takarak arkadaşlarıyla **çevrimiçi** oyunlar oynar veya internette ilginç **bilgiler** araştırmış. Arkadaşlarıyla sohbet etmek ve **ödevlerini** yapmak için de **internette** yararlanmış.

Bir gün, okulda teknoloji konulu bir proje yapmaları gerektiği duyurulmuş. Ali heyecanla araştırmaya başlamış. Bir akşam **bilgisayarının** karşısında otururken aklına **parlak** bir fikir gelmiş. "Neden teknolojiyi hayvanlara yardım etmek için kullanmayalım?" diye düşünmüş. Ertesi gün okula gidip **öğretmenini** bulmuş. Öğretmeni Ali'yi çok **sıcak** karşılamış ve ona projeyi geliştirmesi için destek vermiş.

Ali, bilgisayarında araştırma yaparak bir plan hazırlamış. **Hayvan** barınakları için bir uygulama geliştirmeye karar vermiş. Bu uygulama sayesinde insanlar barınaklardaki hayvanların ihtiyaçlarını görebilecek ve onlara yardım edebilecekmiş. Projesini arkadaşlarıyla paylaştığında, herkesin bu projeye **bayıldığını** anlamış.

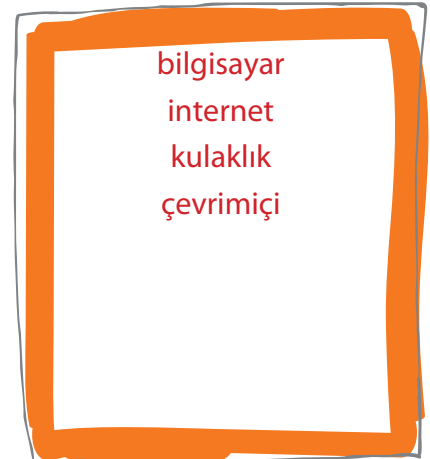
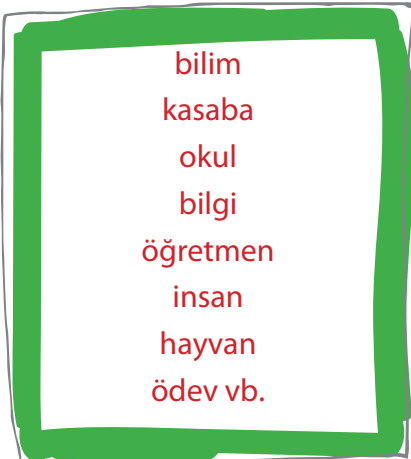
Sonuçta Ali'nin teknolojiyi hayvanlara yardım etmek için kullandığı projesi büyük bir ilgi görmüş. **Kasabadaki** barınaklar, Ali'nin geliştirdiği uygulama sayesinde daha fazla destek ve yardım almış. Ali, bu deneyimden çok şey öğrenmiş ve teknolojinin **insanlara** ve hayvanlara nasıl fayda sağlayabileceğini bir kez daha görmüş.

(Bu metin öğretmenler tarafından yazılmıştır.)

Gerçek anlamlı kelimeler

Mecaz anlamlı kelimeler

Terim anlamlı kelimeler



Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma
Kazanım	: T.4.3.11. Deyim ve atasözlerinin metnin anlamına katkısını kavrar.

Etkinlik Adı	: Ne Değişti?
Kullanılacak Materyaller	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1), Cevap Anahtarı (Ek-2), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-3)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere okuyacakları metnin mesajına uygun atasözü ve deyim seçecekleri ve bunların metnin anlatımına katkısını yazacakları söylenir.
- Ek-1’de yer alan çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden metni sessiz okumaları istenir.
- Öğrencilerin metnin özellikle altı çizili olan son bölümüne dikkat etmeleri gerektiği belirtilir.
- Öğrencilerden metindeki altı çizili bölümün anlamını karşılayacak atasözü ve deyim çalışmada kâğıdındaki tablodan seçmeleri istenir.
- Öğrencilerden seçtikleri atasözü ve deyim metnin altı çizili bölümüne yerleştirilerek metni tekrar okumaları ve metnin önceki hâliyle atasözü ve deyim yerleştirilmiş hâlini karşılaştırmaları istenir.
- Öğrencilerin seçtikleri atasözü ve deyim metnin anlatımına nasıl katkı sağladığını yazmaları istenir.
- Öğrencilere etkinliği tamamlamaları için 20 dakika süre verilir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra çalışma kâğıtları toplanır ve Ek-2’de yer alan cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-3’te yer alan etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

Geri Bildirimin Nasıl Verileceği	: Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Metnin vermek istediği mesajı anlamışsın ve buna uygun atasözünü ve deyimini seçmişsin. Metinde yer alan ifade yerine atasözünü ve deyim kullanmanın metni daha anlaşılır ve dikkat çekici yaptığını da fark etmişsin. Tebrikler.” Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Metnin vermek istediği mesajı anlamışsın ve buna uygun atasözünü ve deyimini seçmişsin. Ancak bu atasözünü ve deyim anlamı değiştirmeyeceğini söylemişsin. Hâlbuki atasözünü ve deyim kullanımını metnin mesajının daha kolay hatırlanmasını sağlar.” Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Metindeki altı çizili bölümü anlatan atasözünü ve deyimini doğru belirlemediğin. Böylece deyim ve atasözünü kullanımının metne etkisini fark etmekte zorlanıyorsun.” vb. şekilde geri bildirimler verilebilir.
Yönlendirme (eksik ve yanlış öğrenmeler için)	: Atasözünü ve deyimini belirlemede zorlanan öğrencilerle birlikte tabloda yer alan atasözünü ve deyimlerin anlamlarına tek tek bakılarak yazılır. Metin tekrar okunur ve hangisinin uygun olduğunun belirlenmesi sağlanır.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme	: Atasözleri ve deyimlerle anlamlarını eşleştirmeleri istenebilir.
Derinleştirme	: İçerisinde birden fazla atasözünü veya deyim geçtiği bir metni bu atasözünü ve deyimler olmadan yazıp karşılaştırması istenebilir. Atasözünü veya deyim olmayan bir metnin altı çizili bölümlerine uygun atasözünü ve deyimleri eklemeleri ve bu iki metni karşılaştırmaları istenebilir.

Öğrencinin Adı Soyadı:.....



Aşağıdaki metni dikkatlice okuyunuz. Metindeki altı çizili bölümün yerine yazılabilecek deyim ve atasözünü tablodan seçiniz. Ardından bu atasözü ve deyim metnin anlamına katkısını belirtiniz.

Günlerden bir gün Nasrettin Hoca pazara giderken çocuklar etrafını sarmışlar. Hepsı birer düdük ısmarlamış, ama para veren olmamış.

Hoca çocukların tümüne olumlu cevap vermiş:

– Peki, olur demiş...

Çocuklardan biri, cebinden çıkardığı parayı Hoca'ya uzatarak şunları söylemiş:

– Şu parayla bana bir düdük getirir misin?

Hoca akşama doğru pazardan dönmüş. Yolunu bekleyen çocuklar hemen Nasrettin Hoca'nın etrafını sararak düdüklerini istemişler.

Nasrettin Hoca, cebinden bir düdük çıkarıp kendisine para veren çocuğa uzatmış. Öteki çocuklar bağırmaya başlamışlar:

– Ya bizim düdükler nerede?

Nasrettin Hoca:

– Ama çocuklar siz bana para vermediniz. Ben size parasını vermediğiniz şeyi nasıl getireyim?
Arkadaşınız parasını verdiği için ona düdük aldım. Siz de para verseydiniz size de alırdım, demiş.

Atasözü ve Deyim Tablosu

ATASÖZLERİ	DEYİMLER
Para parayı çeker	Ağzı kulaklarına varmak
Sakla samanı gelir zamanı	<u>Para pesin kırmızı mesin</u>
<u>Parayı veren düdüğü çalar</u>	Etekleri zil çalmak
Üzüm üzüme baka baka kararır	Parasını sokağa atmak

Altı çizili bölüm yerine bir deyim veya atasözü kullanmak metne nasıl bir katkı sağlar?

.....

.....

Metindeki altı çizili bölümün yerine yazılabilecek deyim ve atasözünü tablodan seçiniz. Ardından bu atasözü ve deyimın metnin anlamına katkısını belirtiniz.

Atasözü ve Deyim Tablosu

ATASÖZLERİ	DEYİMLER
Para parayı çeker	Ağzı kulaklarına varmak
Sakla samanı gelir zamanı	Para peşin kırmızı meşin
Parayı veren düdüğü çalar	Etekleri zil çalmak
Üzüm üzüme baka baka kararır	Parasını sokağa atmak

Altı çizili bölüm yerine bir deyim veya atasözü kullanmak metne nasıl bir katkı sağlar?

Doğru Cevap: Aşağıdaki açıklamalardan birini içeren cevaplar,

1. Atasözleri ve deyimler söyleneni etkili, açık, kolay, kısa ve anlaşılır bir şekilde ifade etmeye yarar.
2. Metnin ilgi çekici olmasını, akılda kalmasını, hatırlanmasını sağlar.

Yanlış Cevap: Yukarıdaki iki cevaptan birini yazmayanlar veya ilgisiz veya boş bırakılanlar

Puanlama Yönergesi: Uygun atasözü ve deyimi seçme 2'şer puan

Seçilen atasözü ve deyimın anlama katkısını açıklama 6 puan

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma
Kazanım	: T.4.3.12. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

Etkinlik Adı	: Tahminimde Yanılmam!
Kullanılacak Materyaller	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1), Cevap Anahtarı (Ek-2), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-3)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere metinde geçen kelimelerin anlamlarını tahmin edecekleri söylenir.
- Ek-1'deki çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden metni dikkatle okumaları ve metinde geçen altı çizili kelime ve kelime gruplarının anlamlarını içinde geçtiği cümleden yararlanarak tahmin etmeleri istenir.
- Tahminlerini çalışma kâğıdındaki ilgili boşluğa yazmaları istenir.
- Öğrencilere etkinliğin tamamlanması için 15 dakika süre verilir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra çalışma kâğıtları toplanır ve Ek-2'de yer alan cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-3'te yer alan etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

- | | |
|---|---|
| Geri Bildirimin Nasıl Verileceği | : Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Aferin, kelimelerin anlamını doğru tahmin etmişsin."

Performansı "orta" düzeyde olan öğrencilere, "... sözcüklerinin anlamlarını metinden yola çıkarak doğru belirlemişsin. Ancak ... sözcüklerinin anlamlarını doğru belirleyememişsin." |
|---|---|

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “.....kelimelerinin anlamı doğru tahmin edememişsin. Kelimenin geçtiği bağlam üzerinde daha dikkatle düşünerek tahmin etmeye çalışabilirsin.” vb. şeklinde geri bildirimler verilir.

Yönlendirme : Türkçe sözlük üzerine çalışma yapmaları ve seçecekleri 10 kelimenin anlamını sözlük defterlerine yazmaları istenir.
(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme : Altı çizili kelimelerin anlamlarını sözlükten bularak yazmaları istenir.

Derinleştirme : Türkçe ders kitabında bulunan okuma metnindeki anlamını bilmediği sözcüklerin yer aldığı bir sözlük oluşturmaları istenir.



buluş atölyesi



Bahar, elindeki kâğıdı masaya bıraktı. Ardından arkadaşlarına dönerek “Yeni bir konumuz var.” dedi. “Uzay atığı diye bir şey biliyor musunuz?” Dördüncü toplantısını yapan uzay araştırmaları grubunun üyeleri, hayır anlamında başlarını iki yana salladı. Uzay araştırmalarının uçsuz bucaksız bir konu olduğunu yeni yeni anlamaya başlamışlardı. Her toplantıda birbirlerinden yeni bir şeyler öğreniyorlardı. Bahar’ın getirdiği kâğıttaki haber gerçekten ilginçti. Haber NASA (ABD Ulusal Havaçılık ve Uzay Dairesi) kaynaklıydı. Uluslararası Uzay İstasyonu’nun çok yakından geçen bir uzay atığı nedeniyle istasyona doğru giden altı astronot bir süre Soyuz uzay aracında beklemek zorunda kalmıştı. Bu haber, uzay araştırmaları grubunu harekete geçirdi. Önce uzay atığının ne olduğunu araştırdılar. Sonra da bu atıkların temizlenmesiyle ilgili bir çözüm aramaya çalıştılar. Buluş atölyeciler, sizlerden de fikirler, uzay atığı sorununa çözümler bekliyoruz.

Uzay atığı sorununa
bir çözüm bulabilir misiniz?



Uzay:

Uçsuz bucaksız:

İstasyon:

Astronot:

Atık:

Atölye:

Uzay: Gök cisimleri de dâhil olmak üzere bütün varlıkların içinde bulunduğu sonsuz boşluk;
gök, feza, mekân.

Uçsuz bucaksız: 1. Sonu görülmeyecek kadar geniş olan.

2. Çok fazla, pek çok.

İstasyon: Tren, metro durağı, satış, bakım, aşı vb. işler yapılan kuruluş veya yer.

Astronot: Uzay adamı.

Atık: Üretimden tüketime kadar olan tüm aşamalarda ortaya çıkan ve kullanıcının artık işine
yaramayan maddelerin tamamı.

Atölye: 1. Zanaatçıların veya resim, heykel sanatlarıyla uğraşanların çalıştığı yer; islik.

2. Mesleki ve teknik eğitim programlarının gerektirdiği uygulamalı derslerde bilgi, beceri
ve davranışların kazandırılması amacıyla sağlık ve güvenlik koşulları da dikkate alınarak
gerekli donanımı yapılmış eğitim, öğretim, uygulama ve üretim yapılan ortam.

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma
Kazanım	: T.4.3.18. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar. T.4.3.19. Metinle ilgili sorular sorar.

Etkinlik Adı	: Aşı Nasıl Üretilir?
Kullanılacak Materyaller	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1), Cevap Anahtarı (Ek-2), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-3)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere bir metin okuyacakları bu metne ilişkin verilen cevaplara uygun soru yazacakları ve soruları da cevaplayacakları söylenir.
- Ek-1'deki çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerin metni iki kez sessiz okumaları istenir.
- Öğrencilerden metinle ilgili verilen iki cevaba yönelik soru yazmaları ve sorulan iki soruya da cevap vermeleri istenir.
- Öğrencilere etkinliği tamamlamaları için 20 dakika süre verilir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra çalışma kâğıtları toplanır ve Ek-2'de verilen cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-3'te verilen etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

Geri Bildirimin Nasıl Verileceği	: Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Tebrikler, soruları metne ve verilen cevaplara uygun hazırlamışsın. Afiş ve metnin ana fikrini doğru anlamışsın. Oldukça yaratıcı bir slogan yazmışsın." Performansı "orta" düzeyde olan öğrencilere, "Metinle ilgili yazdığın sorulardan biri doğru ancak ikinci cevaba yönelik yazdığın soru cevapla ilişkili değil. Afiş ve metnin ana fikrini doğru anlamışsın. Ancak slogan yazmakta zorlanmışsın."
---	--

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Sanırım yönergeyi anlayamadın. Çalışma kâğıdına baktığımda cevaplara soru yazamadığını ve sorulara yanıt vermekte zorlandığını fark ettim.” vb. şeklinde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme

(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

: Metinle ilgili bir soruyu doğru yazan ancak ikinci soruyu yazamayan/yanlış yazan ve yazılı sorulardan birini doğru cevaplayıp diğerini yanlış cevaplayan öğrencilere, “Metni tekrar okur ve incersen ikinci cevaba uygun bir soru da yazabilirsin. Afişi tekrar inceleyip içinde aşının öneminin anlatıldığı bir slogan düşünebilirsin.”

Metinle ilgili hiç soru yazamayan veya hiçbir soruya yanıt veremeyen öğrencilere, “Metni ve verilen cevapları tekrar dikkatlice okumalı ve metinde soruların cevaplarının geçtiği yerleri işaretlemelisin. İşaretlediğin bölümlerden yola çıkarak doğru sorular oluşturman daha kolay olacaktır. Afişi ve metni birlikte tekrar incelemeli ve ikisinin vermek istediği mesajı ilişkilendirmelisin.” şeklinde yönlendirmeler yapılabilir.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme

: Verilen cevaplardan birine yönelik öğrencilerle birlikte çalışarak tek bir soruyu onların yazması istenebilir.

Metinden yola çıkarak daha basit cevaplar oluşturulur (Örneğin “Aşıların geliştirilmesinde eczacılar, genetik mühendisleri, doktorlar, veterinerler, biyologlar görev alır.”) ve onlara yönelik sorular yazılması istenebilir.

Başka konularla ilgili sloganlar incelenip öğrencilerin aşı konusunda benzer bir slogan yazması istenebilir.

Derinleştirme

: Metinlerin hangi bölümüne odaklanılacağı söylenerek o bölümün cevap olacağı sorular yazılması istenebilir.

Öğrencilerin verilen afiştten farklı bir afiş hazırlaması istenebilir.

Soru yazma becerisinin geliştirilmesi için öğrencilerin metinlerden yola çıkarak 5N 1K soruları oluşturmaları istenebilir.

Öğrencinin Adı Soyadı:



Aşağıdaki metni ve verilen cevapları okuyunuz. Metinden yola çıkarak bu
cevaplara uygun sorular yazınız.

AŞI NASIL ÜRETİLİR?

Soluduğumuz havada, çevremizdeki eşyaların üzerinde, yediğimiz yiyeceklerde kısacası her yerde gözle göremeyeceğimiz kadar küçük mikroorganizmalar bulunur. Bunların bir kısmı zararsızdır ancak bir kısmı da hastalıklara yol açar. Hastalıklara yol açan mikroorganizmalardan korunmak için aşı oluruz. Aşı, ölü ya da zayıflatılmış mikroorganizmaları (ya da bu mikroorganizmaların bazı bölümlerini) ve çeşitli koruyucu maddeleri içeren bir çözeltilidir. Aşı olduktan sonra vücudumuzda bu maddelere karşı savunma hücreleri üretilir. Bu savunma hücreleri, hastalıklara yol açan gerçek mikroorganizmalar vücudumuza girdiğinde onları kolayca yok eder. Aşıların geliştirilmesi genellikle yıllarca sürer ve pek çok aşamadan oluşur. Bu işte eczacılar, genetik mühendisleri, doktorlar, veterinerler, biyologlar gibi çok sayıda araştırmacı görev alır.

(Bilim Çocuk/2010 Kasım/Sayfa 10)

1. soru:

.....

.....

.....

Cevap:

Aşıların içinde bulunan zayıflatılmış mikroorganizmalarla mücadele eden vücudumuz bu mikroorganizmalara karşı güçlenir. Bu şekilde hastalığa sebep olan gerçek mikroorganizmalarla karşılaştığında onları kolayca yok eder.

2. soru:

.....

.....

.....

Cevap:

Çevremizde gözle göremediğimiz ve hastalıklara sebep olan mikroorganizmalar vardır. Bu mikroorganizmaların sebep olduğu hastalıklardan korunmak için aşılardan yararlanılmaktadır.

3. Soru: Yukarıdaki afişte verilen mesaj ile metinde anlatılan bilgiler arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

Cevap:

.....

.....

.....

.....



4. Soru: Afişteki ve metindeki bilgilere bağlı olarak aşı olmanın önemine vurgu yapan ilgili bir slogan yazınız.

Cevap:

.....

.....

.....

Aşağıdaki metni ve verilen cevapları okuyunuz. Metinden yola çıkarak bu cevaplara uygun sorular yazınız.

AŞI NASIL ÜRETİLİR?

Soluduğumuz havada, çevremizdeki eşyaların üzerinde, yediğimiz yiyeceklerde kısacası her yerde gözle göremeyeceğimiz kadar küçük mikroorganizmalar bulunur. Bunların bir kısmı zararsızdır ancak bir kısmı da hastalıklara yol açar. Hastalıklara yol açan mikroorganizmalardan korunmak için aşı oluruz. Aşı, ölü ya da zayıflatılmış mikroorganizmaları (ya da bu mikroorganizmaların bazı bölümlerini) ve çeşitli koruyucu maddeleri içeren bir çözeltilidir. Aşı olduktan sonra vücudumuzda bu maddelere karşı savunma hücreleri üretilir. Bu savunma hücreleri, hastalıklara yol açan gerçek mikroorganizmalar vücudumuza girdiğinde onları kolayca yok eder. Aşıların geliştirilmesi genellikle yıllarca sürer ve pek çok aşamadan oluşur. Bu işte eczacılar, genetik mühendisleri, doktorlar, veterinerler, biyologlar gibi çok sayıda araştırmacı görev alır.

(Bilim Çocuk/2010 Kasım/Sayfa 10)

1. soru:**Doğru Cevap:** Aşılar vücudumuza nasıl etki eder? (2p)**Kısmi Cevap:** “Aşılar ne işe yarar?” gibi konuyla ilgili ancak genel sorular veya “Aşılar vücudumuza iyi gelir mi?” gibi konuyla ilgili ancak cevabı Evet/Hayır olan sorular. (1p)**Yanlış Cevap:** Boş bırakılan veya konuyla ilgisiz sorular. (0p)**Cevap:** Aşılar içinde bulunan zayıflatılmış mikroorganizmalar sayesinde vücudumuzun bu mikroorganizmalara karşı güçlenmesini sağlar. Bu şekilde hastalığa sebep olan gerçek mikroorganizmalarla karşılaştığında vücudumuz onları kolayca yok eder.**2. soru:****Doğru Cevap:** Aşı niçin üretilmiştir? (2p)**Kısmi Cevap:** Aşı konusuyla ilgili ancak aşının üretilme gerekçesine değinmeyen sorular. (1p)**Yanlış Cevap:** Boş bırakılan veya konuyla ilgisiz sorular. (0p)**Cevap:** Çevremizde gözle göremediğimiz ve hastalıklara sebep olan mikroorganizmalar vardır. Bu mikroorganizmaların sebep olduğu hastalıklardan korunmak için aşılar üretilmektedir.**3. Soru:**

Yukarıdaki afişte verilen mesaj ile metinde anlatılan bilgiler arasındaki ilişkiyi açıklayınız.

Doğru Cevap: Afişte aşı yaptırmanın bizim ve toplumumuzun sağlığını korumak için bir görev olduğu söyleniyor. Metinde aşının bizi hastalıklardan koruduğu anlatılıyordu. Kendimizi ve çevremizdekileri hastalıklardan korumak için aşı yaptırmalıyız. COVID-19 gibi salgınların yaşanmasını böyle önleyebiliriz. (2p)**Kısmi Cevap:** Yalnızca ilk metnin veya afişin konusuna değinen ancak bu ikisi arasında ilişki kurmayan cevaplar. (1p)**Yanlış Cevap:** Boş bırakılan veya konuyla ilgisiz cevaplar. (0p)

4. Soru:

Afişteki ve metindeki bilgilere bağlı kalarak aşı olmanın önemine vurgu yapan ilgili bir slogan yazınız.

Doğru Cevap: "Her şeyin başı sağlık, her şeyin başı aşı! (2p)

Sağlıklı bir gelecek için aşı olalım!

Aşı ile hastalıkları aşalım." vb. ifadelerin yer aldığı sloganlar doğru kabul edilebilir.

Kısmi Cevap : Aşıyla ilgili ancak aşı yaptırmanın zorunluluğuna değinmeyen cevaplar. (1p)

Yanlış Cevap: Boş bırakılan veya konuyla ilgisiz cevaplar. (0p)

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma
Kazanım	: T.4.3.22. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.

Etkinlik Adı	: İşaretleri Tanıyorum
Kullanılacak Materyaller	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1), Cevap Anahtarı (Ek-2), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-3)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını belirleyecekleri bir etkinlik yapacakları söylenir.
- Ek-1'deki çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Çalışma kâğıdındaki sorulara görsellerin numaralarıyla cevap verileceği, bir kutucuğun birden fazla sorunun cevabında kullanılabileceği açıklanır.
- Etkinliği tamamlamaları için öğrencilere 15 dakika süre verilir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra çalışma kağıtları toplanarak Ek-2'de verilen cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-3'teki etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

- Geri Bildirimin Nasıl Verileceği**
- : Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Aferin, bütün soruları doğru cevaplamışsın. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını biliyorsun."
- Performansı "orta" düzeyde olan öğrencilere, "Bazı soruları doğru yanıtlamışsın ama nolu soruların cevaplarını kontrol etmelisin. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını tekrar düşünmelisin."

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını karıştırıyorsun. Bunlar hakkında araştırmalar yapabilir, üzerinde tekrar düşünebilirsin.” vb. şekilde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme
(eksik ve yanlış öğrenmeler için) : Çalışma kâğıdını doldurmakta zorluk yaşayan öğrencilerden şekil, sembol ve işaretlerle ilgili internetten araştırma yapmaları istenebilir.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme : Çalışma öğrencilerin daha sık karşılaştığı şekil, sembol ve işaretler üzerinden yapılabilir.

Derinleştirme : Şekil, sembol ve işaretlerle ilgili farklı tasarımlar üzerine çalışılabilir.

Öğrencinin Adı Soyadı:.....

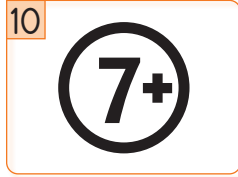
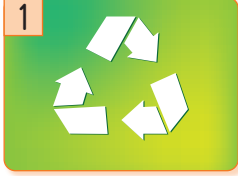


“Şekil, sembol ve işaretlerin anlamları” ile ilgili soruların cevaplarının yer aldığı kutucuklar ve sorular aşağıda verilmiştir.

Görsellerin üzerindeki numaraları kullanarak soruları cevaplamanız beklenmektedir.

Aynı rakam birden fazla sorunun cevabı olarak kullanılabilir.

Bütün sorulara doğru cevap verdiğinizde alabileceğiniz en yüksek puan 16’dır.



1. Yukarıdaki sembollerden hangileri hava durumu ile ilgilidir?

2. Yukarıdaki görsellerden hangileri trafik işaretleri ile ilgilidir?

3. Geri dönüşüm ile ilgili olan sembol hangi kutucukta yer almaktadır?

4. Yukarıdaki görsellerden hangileri tehlikeli durumları belirtir?

5. Yukarıdaki görsellerden hangileri akıllı TV işaretleridir?

6. “Bisiklet giremez” sembolü hangi kutucukta yer almaktadır?

7. İnternet ağ erişimini gösteren kutucuk hangisidir?

8. “Çöpleri çöp kutusuna atalım.” uyarısını belirten sembol hangi kutucukta yer almaktadır?

1.	7, 12	3.	1	5.	5, 8, 10	7.	4
2.	2, 9	4.	3, 6	6.	2	8.	11

Puanlama Yönergesi

Soru	Puan	Açıklaması
1	2 puan	7, 12 numaralarını yazanlar
	1 puan	7, 12 numaralarından bir tanesini eksik yazanlar (örn. 2). 7, 12 numaralarının yanı sıra bir tane yanlış numara yazanlar (örn. 7, 12, 8)
	0 puan	Diğer tüm cevaplar
2	2 puan	2, 9 numaralarını yazanlar
	1 puan	2, 9 numaralarından bir tanesini eksik yazanlar (örn. 9). 2, 9 numaralarının yanı sıra bir tane yanlış numara yazanlar (örn. 2, 4, 9).
	0 puan	Diğer tüm cevaplar
3	2 puan	1 numarasını yazanlar
	0 puan	Diğer tüm cevaplar
4	2 puan	3, 6 numaralarını yazanlar
	1 puan	3, 6 numaralarından bir tanesini eksik yazanlar (örn. 3). 3, 6 numaralarının yanı sıra bir tane yanlış numara yazanlar (örn. 3, 6, 8)
	0 puan	Diğer tüm cevaplar
5	2 puan	5, 8, 10 numaralarını yazanlar
	1 puan	5, 8, 10 numaralarından bir tanesini eksik yazanlar (örn. 5, 8). 5, 8, 10 numaralarının yanı sıra bir tane yanlış numara yazanlar (örn. 5, 8, 10, 6)
	0 puan	Diğer tüm cevaplar
6	2 puan	2 numarasını yazanlar
	0 puan	Diğer tüm cevaplar
7	2 puan	4 numarasını yazanlar
	0 puan	Diğer tüm cevaplar
8	2 puan	11 numarasını yazanlar
	0 puan	Diğer tüm cevaplar

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma
Kazanım	: T.4.3.17. Metnin ana fikri/ana duygusunu belirler. T.4.3.18. Okuduğu metinle ilgili soruları cevaplar. T.4.3.27.Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini karşılaştırır.

Etkinlik Adı	: Akıllı Karga ve Bilge Baykuş
Kullanılacak Materyaller	: Okuma Metni (Ek-1), Çalışma Kâğıdı (Ek-2)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-2), Cevap Anahtarı (Ek-3), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-4)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere okuyacakları metindeki kahramanların özelliklerini karşılayacakları ve metnin ana fikrini belirleyecekleri bir etkinlik yapılacağı söylenir.
- Ek-1’de yer alan okuma metni öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden hikâyeyi sessiz olarak okumaları istenir.
- Ek-2’de verilen çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Etkinliği tamamlamaları için öğrencilere 20 dakika süre verilir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra çalışma kâğıtları toplanarak Ek-3’te yer alan cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-4’te yer alan etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

- | | |
|---|--|
| Geri Bildirimin Nasıl Verileceği | : Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Karga ile baykuşun benzer ve farklı yönlerini vurgulayabildin. Metinde hangi kahramanın yerinde olmak istediğini ve ondan farklı neler yapacağını açıklamışsın. Metinde sözü geçen diğer hikâyenin adını belirlemişsin. “Uçan tüyler” adıyla kastedilen hayvanları belirlemişsin. Ayrıca metnin ana fikrini doğru olarak ifade edebildin. Etkin bir okuma becerisine sahip olduğun için tebrik ederim.” |
|---|--|

Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Karga ile baykuşun benzer ve farklı yönlerinin bazılarına değinmişsin. Ancak karganın baykuştan farklı olan bazı özelliklerine değinmemişsin. Metinde hangi kahramanın yerinde olmak istediğini ve ondan farklı neler yapacağını açıklamışsın. Metinde sözü geçen diğer hikâyenin adını belirleyememişsin. “Uçan tüyler” adıyla kastedilen hayvanları belirlemişsin. Ana fikir ile metnin konusunu karıştırmışsın. Ana fikri belirlemek ve karakterlerin eksik özelliklerini tamamlayabilmek için metni bir kez daha okuyabilirsin.”

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Metnin ana fikrini, karga ile baykuşun benzer ve farklı yönlerini belirlemede zorlanmışsın. Bu nedenle metinde hangi kahramanın yerinde olmak istediğini ve ondan farklı neler yapacağını açıklayamamışsın. Bunun yanı sıra metinde sözü geçen diğer hikâyeyi bulmuşsun ancak “Uçan tüyler” adıyla kastedilen hayvanların hangileri olduğunu yazamamışsın.” vb. şekilde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme

(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

: Çalışma kâğıdındaki soruları cevaplama zorlanan öğrencilere; “Hikâyeyi bir kez daha okursan sanırım tam olarak nerede hata yaptığını anlayacaksın. Dilersen soruları aklında tutarak metni yeniden okuyabilirsin. Cevabını bulduğun yerde durup o soruyu yanıtlarsan bir sonraki soruya daha rahat odaklanabilirsin. Ana fikir ve konunun aynı olmadığını düşünerek ana fikri bulmaya çalışmalısın.” şeklinde yönlendirmeler yapılabilir.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme

: Hikâye ile ilgili sorular cevaplanmadan önce öğrencilerden hikâyeyi canlandırmaları istenir.

Derinleştirme

: Öğrencilere “Hikâyeyi sen yazsaydın Karga ve Baykuş’a nasıl özellikler eklerdin?” sorusu yönlendirilir. Öğrencilerden karga ve baykuşun sahip oldukları bu özelliklerle başlarından geçen yeni bir olayı anlatan bir hikâye yazmaları istenir.

AKILLI KARGA VE BİLGE BAYKUŞ

Günlerden bir gün ormanın içinde bir yarış başlamış. Karga demiş akıllı benim, Baykuş demiş ben bilgeyim... Hadi yarıştın bizi de görelim.

Tavşan almış bunları karşısına en hızlı olanı bulmaya. "Hadi uçun şuradaki ağaca. En hızlıca kim getirir yemişi bana."

Başlamışlar yarışa. Akıllı Karga hızlanmış aniden Bilge Baykuş daha düşünürken... Hızlı olmakla akıllı olunmaz demiş baykuş. Karga kapmış getirmiş hemencecik yemişi.

Baykuş ise bilgeliğinden emin kıpırdamamış bile yerinden Karga alımlı alımlı süzülürken...

Tavşan:

–Birinci yarışı karga kazandı demiş.

Bilge Baykuş durur mu hiç:

–Hızlı olan kazansaydı sen de birinciliği kaplumbağaya kaptırmazdın.

Tavşan:

–Peki o zaman başlasın ikinci yarış. Söyleyin bakalım uçan tüyler, şarkı söylemeyi kim ister?

Baykuş düşünürken usulca ağzında yemişiyle atlamış yine kovuğundan Karga. "Şarkı benim işim ey ahali!" derken düşürüvermiş yemişi birden. Baykuş, kaptığı gibi yemişi pençesi ile çıkmış ağacın tepesine.

Bilge Baykuş,

–Karga kardeş akıllı olsaydın eğer düşünürdün konuşmadan evvel. Bilgelik bunu gerektirir önce çok düşün sonra karar ver.

Kızmış bu duruma Tavşan.

–Bilgelik başkalarının yemişini almakla olmaz. Senin yaptığınla yarış kazanılmaz.

(Yazar: Duygu YILDIZ MAMAK–Sınıf Öğretmeni)



2. Siz bu hikâyede hangi kahramanın yerinde olmak isterdiniz?
Kahramandan farklı olarak neler yapardınız?



3. Hikâyenin içerisinde başka bir hikâyeden bahsediliyor. Bakalım
bu hikâyenin adını bulabilecek misin?



4. Tavşanın “Uçan Tüylere” olarak kastettiği kahramanlar kimlerdir?



5. Hikâyenin ana fikri nedir?

Sorular

1. Metne göre baykuş ve karganın benzer ve farklı yönlerini uygun kutucuklara yazınız.

Benzer Yönleri (2p)

Her ikisi de bir kuş türü, ikisi de uçabiliyor ve ikisi de hırslı.

Farklı Yönleri (2p)

Karga ve Baykuş'un dış görünüşleri birbirinden farklı. Karga tez canlı ve düşünmeden hareket ediyor. Baykuş bilge.

2. Siz bu hikâyede hangi kahramanın yerinde olmak isterdiniz? Kahramandan farklı olarak neler yapardınız? (4p)

Cevap: Öğrencinin seçtiği kahramana yönelik mantıklı önerileri değerlendirilecektir.

3. Hikâyenin içerisinde başka bir hikâyeden bahsediliyor. Bakalım bu hikâyenin adını bulabilecek misin? (2p)

Cevap: Tavşan ile Kaplumbağa

4. Tavşanın "Uçan Tüylere" olarak kastettiği kahramanlar kimlerdir? (2p)

Cevap: Baykuş ile Karga

5. Hikâyenin ana fikri nedir? (4p)

Cevap: Bilgelik sözle değil davranışla olacağı

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma
Kazanım	: T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar.

Etkinlik Adı	: Geleceğin Dünyasında
Kullanılacak Materyaller	: Okuma Metni (Ek-1), Çalışma Kâğıdı (Ek-2)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-2), Cevap Anahtarı (Ek-3), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-4)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere bir metin okuyacakları ve bu metne ilişkin soruları cevaplayacakları söylenir.
- Ek-1'deki okuma metni ve Ek-2'de verilen çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden metni sessiz okumaları ve metin ile ilgili soruları cevaplamaları istenir.
- Etkinliğin tamamlanması için öğrencilere 20 dakika süre verilir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra çalışma kâğıtları toplanır ve Ek-3'te yer alan cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-4'te yer alan etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

- Geri Bildirimin Nasıl Verileceği**
- : Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Aferin, hikâyedeki neden-sonuç ve karşılaştırma cümlelerini doğru belirlemişsin. Sorunları tespitin ve bunlara ilişkin çözüm önerilerin oldukça mantıklı. Ayrıca yazarın bakış açısını da doğru tespit etmişsin. Metinle ilişkili görselleri belirlemiş, metindeki ve günümüzdeki öğrenme ortamlarını başarılı bir şekilde karşılaştırmışsın."
- Performansı "orta" düzeyde olan öğrencilere, "Hikâyedeki neden-sonuç ve karşılaştırma cümleleri ile ilişkili görselleri doğru belirlemişsin. Ancak sorunları tespitin ve bunlara ilişkin çözüm önerilerin yeterli değil. Metindeki ve günümüzdeki öğrenme ortamlarını karşılaştırırken daha farklı özellikler de düşünebilirsin."

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Hikâyedeki neden-sonuç ve karşılaştırma cümlelerini doğru belirleyememişsin. Sorunları tespit etmişsin ama bunlara ilişkin çözüm önerilerin uygulanabilir değil. Ayrıca yazarın bakış açısını da doğru tespit edememişsin. Metinle ilişkili görselleri belirleme ve metindeki ve günümüzdeki öğrenme ortamlarını karşılaştırma konusunda da zorlanmış olabilirsin.” vb. şekilde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme

(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

: Çevre sorunları ve dünyamızın geleceği hakkında yazılmış metinler bularak öğrencilerin okuması ve bilim insanlarının bu sorunların çözümüne yönelik hangi önerilerde bulduklarına dikkat etmeleri istenebilir.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme**Basitleştirme**

: Sadece 1, 2 ve 5. soruların cevaplanması istenebilir.

Derinleştirme

: Balık kılıcı tekniği kullanılarak Dünya’da yaşanan bir problemin sebep ve sonuçlarının anlatıldığı bir metin oluşturulması istenebilir. Farklı ülkelerdeki eğitim, sosyal vb. ortamların araştırılıp karşılaştırılması istenebilir. Aynı konuda ancak farklı bakış açılarıyla metinler yazılması istenebilir.

2170 YILI

İki bin yüz yetmiş yılıydı. Dünya'daki yaşam sanal gerçeklik ortamına taşınmıştı. Okullar yapay zekâ öğretmenler ve sanal sınıflardan oluşuyordu. Öğrenciler evlerinden sanal okullara bağlanıyor ve sanal gerçeklik gözlükleriyle avatarlarıyla dünya turları ve araştırmalar yapıyordu. Dünya'daki canlı yaşamına uygun alanların izleri bulunmaya çalışılıyordu.

İnsanlar yüzlerce kat yükseklikte adına gökuzay dedikleri devasa yapılarda yaşıyorlardı. Son derece modern ve gelişmiş olmasına rağmen gökuzaylar insan doğasını gerçekleştirilmede yetersiz kalıyordu. Araştırmacılar dışında hiç kimse kara ve okyanuslarda gerçek anlamda bulunmuyor, sadece sanal gezilerle buraları inceliyorlardı. Neredeyse birebir gerçek alemi yansıtan sanal gerçeklik yaşantıları da insanları tatmin edemiyordu.

Çevre sorunlarının da artarak büyümesi ve küresel ısınmanın durdurulamaması nedeniyle Dünya'daki canlı yaşamı kaygı verici boyutlara ulaşmıştı. Dünya yüzeyi sadece çöllerden ve okyanuslardan oluşuyordu. Karaların neredeyse tamamı çölleşmiş, bitki ve hayvan varlığı yok olmuştu. Yeraltı suları, nehir ve göller kurummuştu. Eriyen buzulların etkisiyle karaların kıyı bölgeleri yüzlerce kilometre deniz suyu ile kaplanmıştı. Gezegende içilebilir tatlı su tükenmişti. İnsanlar radyasyonlu okyanus suyunu tuzdan arındırarak kullanmaya çalışılıyordu. Yiyecek olarak kullanılan besinlerin ise tamamı yapaydı.

Bilim insanlarının başta Ay olmak üzere Mars ve Jüpiter'de kurdukları uzay üstleri de insanlar için çözüm olmamıştı. Dünya dışı bu gezegenlerde oluşturulan koloniler çok pahalıya mal olmasına rağmen yaşam neredeyse tamamen Dünya'daki gibiydi. Kolonilerde yapılan gökuzayların dışına çıkılamıyor, su ve besinler yapay olarak üretiliyor, bütün hayat sanal gerçeklik evrenlerinde yaşıyorlardı.

(Yazar: Mirza GÖKDEMİR-Sınıf Öğretmeni)

Öğrencinin Adı Soyadı:.....



Metni dikkatle okuyunuz. Aşağıda verilen soruları cevaplayınız.

1. Metinde geçen neden-sonuç cümlelerinden birini yazınız.

2. Metinde geçen karşılaştırma cümlelerinden birini yazınız.

3. Metinde yer alan iki sorunu ve bunlara ilişkin çözüm önerilerinizi yazınız.

1. Sorun:

--

Çözüm Önerim:

2. Sorun:

--

Çözüm Önerim:

4. Yazarın bakış açısını tanımlarken “karamsar, umutlu, eleştirel” ifadelerinden hangisini tercih edersiniz? Gerekçeleriyle birlikte açıklayınız?

5. Metinle ilgili olan görselleri işaretleyiniz.



6. Hikâyede yer alan sanal öğrenme ortamı ile bugünkü öğrenme ortamınızı karşılaştırınız.

Sorular

1. Metinde geçen neden-sonuç cümlelerinden birini yazınız.

Çevre sorunlarının artarak büyümesi ve küresel ısınmanın durdurulamaması nedeniyle Dünya'daki canlı yaşamı kaygı verici boyutlara ulaşmıştı.

2. Metinde geçen karşılaştırma cümlelerinden birini yazınız.

Dünya dışı bu gezegenlerde oluşturulan koloniler çok pahalıya mal olmasına rağmen yaşam neredeyse tamamen dünyadaki gibiydi.

3. Metinde yer alan iki sorunu ve bunlara ilişkin çözüm önerilerinizi yazınız.

1. Sorun: Çevre sorunları, küresel ısınma, içilebilir su kaynaklarının tükenmesi, çölleşme, bitki ve hayvan varlığının yok olması, yeraltı sularının nehir ve göllerin kurumması, yapay besinler, radyasyonlu okyanus suyu, yaşamın sanal gerçeklik aleminde sürdürülmesi, insan ömrünün kısalığı sorunlarından birine değinen cevaplar

Çözüm Önerim: Öğrencinin belirlediği soruna yönelik mantıklı çözüm önerisi değerlendirilecektir.

2. Sorun: Çevre sorunları, küresel ısınma, içilebilir su kaynaklarının tükenmesi, çölleşme, bitki ve hayvan varlığının yok olması, yeraltı sularının nehir ve göllerin kurumması, yapay besinler, radyasyonlu okyanus suyu, yaşamın sanal gerçeklik aleminde sürdürülmesi, insan ömrünün kısalığı sorunlarından birine değinen cevaplar

Çözüm Önerim: Öğrencinin belirlediği soruna yönelik mantıklı çözüm önerisi değerlendirilecektir.

Tam Doğru Cevap: Metinde ele alınan iki sorunu belirleyen ve mantıklı çözüm önerileri içeren cevaplar

Kısmi Doğru Cevap: Metinde ele alınan her iki sorunu da belirleyen ancak bunlara mantıklı çözüm önerisi sunmayan cevaplar veya Metinde ele alınan bir sorunu belirleyen ve buna mantıklı çözüm önerisi sunan cevaplar

4. Yazarın bakış açısını tanımlarken “karamsar, umutlu, eleştirel” ifadelerinden hangisini tercih edersiniz? Gerekçeleriyle birlikte açıklayınız?

Tam Doğru Cevap: “Yazar oldukça karamsar bir gelecek tablosu çizmiştir. Teknolojinin oldukça gelişmiş olması ve bilim insanların varlığına rağmen sorunların çözülememiş olması, dünyadaki canlı varlığının kaygı verici boyutlarda olması karamsar bakış açısının ürünüdür.” gibi yazarın bakış açısını seçen ve gerekçesini açıklayan cevaplar

Kısmi Doğru Cevap: Yazarın bakış açısını seçen ancak gerekçesini açıklamayan cevaplar veya

Yazarın hangi bakış açısının seçtiğini açıkça belirtmese de yazdığı gerekçeden bakış açısının anlaşıldığı cevaplar

5. Metinle ilgili olan görselleri işaretleyiniz.



6. Hikâyede yer alan sanal öğrenme ortamı ile bugünkü öğrenme ortamınızı karşılaştırınız.

Sanal Öğrenme Ortamı	Bugünkü öğrenme ortamı
Sanal sınıflar var.	Yüz yüze eğitim yapılmakta.
Yapay zeka öğretmeni ile eğitim yapılıyor.	Gerçek öğretmenler tarafından eğitim sürdürülmektedir.
Araştırmalar sanal gerçeklik evreninde yapılmaktadır.	Teknolojik imkânlar daha sınırlı.

Tam Doğru Cevap: Sanal ve bugünkü öğrenme ortamlarına ikişer ve daha fazla özellik yazılan cevaplar

Kısmi Doğru Cevap: Sanal ve bugünkü öğrenme ortamlarına birer özellik yazılan cevaplar

Puanlama Yönergesi:

1, 2 ve 5. sorulara verilen doğru cevaplar 1 puan; yanlış, ilgisiz ve boş bırakılan cevaplar 0 puan;
3, 4 ve 6. sorulara verilen tam doğru cevaplar 2 puan; kısmi doğru cevaplar 1 puan; yanlış, ilgisiz ve boş bırakılan cevaplar 0 puan

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Yazma
Kazanım	: T.4.4.3. Hikâye edici metin yazar. T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

Etkinlik Adı	: Babamla Birlikte
Kullanılacak Materyaller	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1), Örnek Hikâye (Ek-2)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1), Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı (Ek-3), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-4)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere giriş bölümü verilen bir hikâyeyi tamamlayacakları söylenir.
- Ek-1'deki çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Öğrencilerden çalışma kâğıdında yer alan sadece giriş kısmı verilen hikâyeyi okumaları istenir.
- Öğrencilerden hikâyeyi en az on beş cümle ile tamamlamaları istenir.
- Öğrencilere hikâyelerini yazarken karakter gelişimine, problem durumuna, yer ve zaman kullanımına, olay örgüsüne, dil ve anlatım özelliklerine, yazım ve noktalama kurallarına dikkat etmeleri gerektiği açıklanır.
- Ek-3'te yer alan analitik dereceli puanlama anahtarındaki ölçütleri ve onlardan neler beklendiğini daha iyi anlamaları için puanlama aracı öğrencilerle paylaşılır.
- Öğrencilerin hikâyeleri analitik dereceli puanlama anahtarıyla değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-4'te yer alan etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

- | | |
|---|---|
| Geri Bildirimin Nasıl Verileceği | : Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Hikâyende birden çok karaktere yer vermişsin, problem durumu ve olay örgüsü net bir şekilde takip edilebiliyor. Olayın geçtiği yer ve zaman, bunlara ilişkin özelliklere yer verilmiş. Yazılı anlatımında kelime seçimlerin başarılı ve cümle yapılarında hata yok. Ayrıca yazım ve noktalama kurallarına uymuşsun." |
|---|---|

Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Hikâyende birden çok karaktere yer vermişsin ancak problem durumu ve olay örgüsü net bir şekilde takip edilemiyor. Olayın geçtiği yer ve zaman var ancak bunlara ilişkin özelliklere daha fazla yer vermelisin. Yazılı anlatımında kelime seçimlerin başarılı ama cümle yapılarında hatalar var. Ayrıca yazım ve noktalama kurallarına genel olarak uymuşsun.”

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Hikâyende ilginç karakterlere yer vermişsin ancak hikâyede problem durumunun ne olduğu net değil. Olay örgüsünü biraz daha geliştirmelisin. Olayın geçtiği yer ve zamana ilişkin daha fazla detay verilmeli. Bazı cümlelerin açık ve anlaşılır değil. Ayrıca yazım ve noktalama kurallarına uymakta zorlanmışsın. Farklı hikâyeler okuyarak ve yeni yazma denemeleri yaparak hikâyeye yazma becerini geliştirebilirsin.” vb. şekilde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme

(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

: Hikâyeye tamamlama etkinliğinde zorlanan öğrencilerden örnek hikâyeleri incelemeleri ve hikâyeye haritaları kullanılarak hikâyenin öğelerini belirlemeleri istenebilir. Bu etkinlikler yoluyla öğrencilerin tamamlanmış ve doğru kurgulanmış hikâyeye yapılarını anlamaları sağlanabilir.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme**Basitleştirme**

: Öğrenciler daha az sayıda cümle ile hikâyeyi tamamlayabilirler.

Öğrenciler giriş ve gelişme bölümleri verilmiş bir hikâyeyi tamamlayabilirler.

Derinleştirme

: Öğrencilerden sonuç bölümü verilmiş bir hikâyenin giriş ve gelişme bölümlerini yazmaları istenebilir.

Öğrencilerden verilen bir konuyu veya kelimeleri kullanarak bir hikâyeye yazmaları istenebilir.

Öğrencinin Adı Soyadı:.....

BABAMLA BİRLİKTE

Ben Muğla'nın şirin sahil kasabası Akyaka'da yaşıyorum. Kasabamızdaki ilkokulda 4. sınıf öğrencisiyim. Akyaka; kuşların, böceklerin, bitkilerin, ağaçların ve her türlü canlıların bir arada olduğu bir yer. Bu nedenle burası canlıları gözlemlemeye ve keşif gezileri yapmaya çok uygun. Biz de bir gezimizde babamla ilginç bir keşif yaptık. İşte keşfimizin öyküsü...

Genellikle hafta sonları annem, babam, kedimiz Poğaç ve köpeğimiz Köpük'le birlikte Akyaka'daki ormanlarda piknik yaparız. Yine piknik yapıyorduk. Kasım ayının sonlarıydı. Kuş cıvıltılarına, Gökova Körfezi'nin mavi sularında yol alan bir balıkçı teknisinin motor sesi ve bir atmacanın çığlıkları eşlik ediyordu. Annem masayı hazırlamıştı. Babamın balıkları pişirmesini bekliyorduk. Ben de Poğaç ve Köpük'le birlikte çevreyi keşfe çıkmıştım. Ormanın içine doğru daldık. Hepimizin neşesi yerindeydi. Ta ki Köpük ortadan kaybolana kadar. Birden çok heyecanlandım ve korktum. Birkaç dakika sonra Köpük'ün havlama sesini duydum. Koşarak yanıma geldi. Ağzında bir kemik parçası vardı.

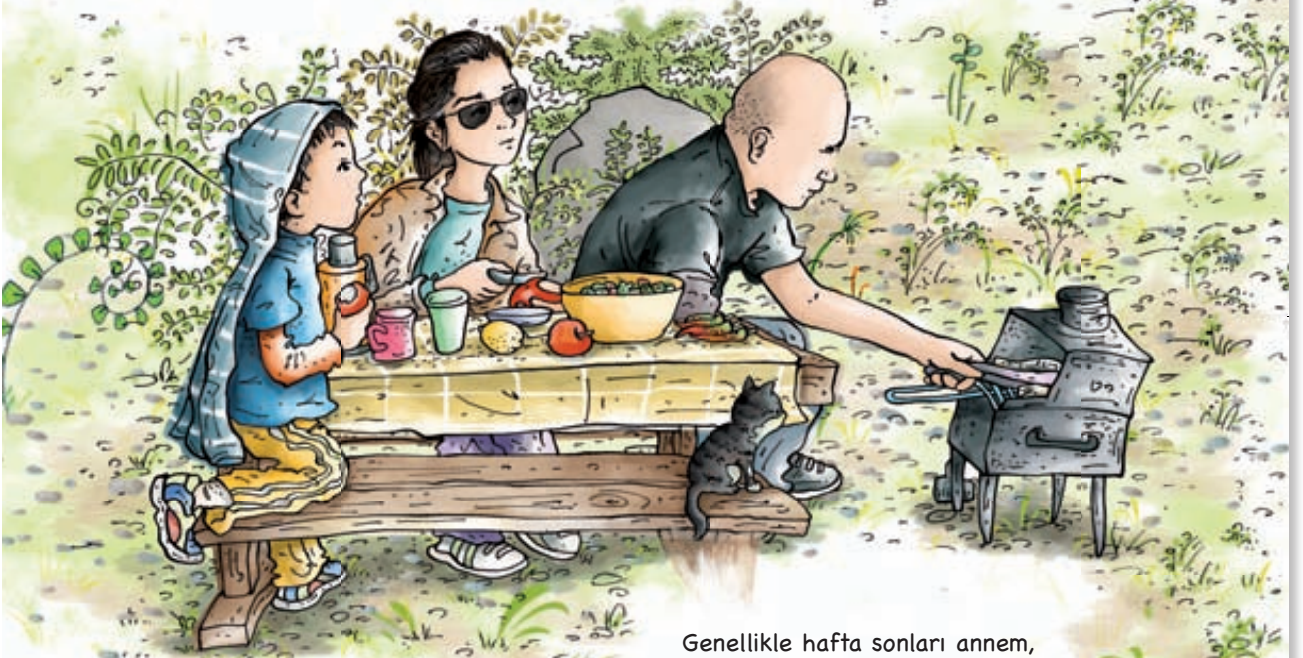
(Bu metin Bilim Çocuk Dergisi 2011/Nisan Sayısı Sayfa 15'ten kısaltılarak alınmıştır.)



Yukarıda giriş bölümü verilen hikâyeyi dikkatli bir şekilde okuyunuz ve hikâyeyi en az on beş cümle yazarak tamamlayınız. Hikâyeyi tamamlarken üç veya daha fazla karaktere yer vermeye; olay örgüsünü, yeri ve zamanı belirtmeye; açık ve anlaşılır cümleler kurmaya; yazım ve noktalama kurallarına uymaya dikkat ediniz.

Babamla Birlikte

Ben Muğla'nın şirin sahil kasabası Akyaka'da yaşıyorum. Kasabamızdaki ilköğretim okulunda 4. sınıf öğrencisiyim. Akyaka, kuşların, böceklerin, bitkilerin, ağaçların, her türlü canlıların bir arada olduğu bir yer. Bu nedenle burası canlıları gözlemlemeye ve keşif gezileri yapmaya çok uygun. Biz de bir gezimizde babamla ilginç bir keşif yaptık. İşte keşfimizin öyküsü...



Genellikle hafta sonları annem, babam, kedimiz Poğça ve köpeğimiz Köpük'le birlikte Akyaka'daki ormanlarda piknik yaparız. Yine piknik yapıyorduk. Kasım ayının sonlarıydı. Kuş cıvıltılarına, Gökova Körfezi'nin mavi sularında yol alan bir balıkçı teknisinin motor sesi ve bir atmacanın çığlıkları eşlik ediyordu. Annem masayı hazırlamıştı. Babamın balıkları pişirmesini bekliyorduk. Ben de Poğça ve Köpük'le birlikte çevreyi keşfe çıkmıştım. Ormanın içine doğru daldık. Hepimizin neşesi yerindeydi. Ta ki Köpük ortadan kaybolana kadar. Birden çok heyecanlandım ve korktum. Birkaç dakika sonra Köpük'ün havlama sesini duydum. Koşarak yanıma geldi. Ağzında bir kemik parçası vardı.



Babam üst çeneyi de buldu. Alt ve üst çeneyi birleştiren hayvanın kafatası ortaya çıktı. Üst çenede de kıvrık ve uzun iki diş vardı. Bunlar, alt çenedeki uzun dişlerden daha kısa ve kalındı. Üstelik o kadar da sivri değillerdi.



O gün eve döndüğümüzde babamla birlikte internette araştırma yaptık. Babam bir sürü yabancı kaynağı da inceledi. Sonunda "Oğlum, bu küçük diş bulduğumuz kafatasının bir yabandomuzuna ait olduğunun önemli bir kanıtı. Çünkü bu diş ya yabandomuzlarında ya da yabandomuzu ve evcil domuzların çiftleşmesi sonucunda doğan domuzlarda görülürmüş." dedi. Bu kadar küçük bir ayrıntıdan böyle bir sonuç çıkarılabilmesi bana çok ilginç geldi. Babamın bulunduğu bir internet sitesinde de alt çenedeki dişlerden bir domuzun yaşının nasıl hesaplanabileceği anlatılıyordu. Babam, sitedeki bilgileri okuyarak ve fotoğraflara bakarak hayvanın doğduğu andan itibaren dişlerinin nasıl bir gelişim gösterdiğini çözümlendi. Bu bilgilerden hareketle bizim domuzun öldüğünde dört yaşında olduğunu tahmin ettik. Ne gündü ama! Önce bir hayvan kafatası bulduk. Sonra bu kafatasındaki dişleri inceledik. Sonra da bu kafatasının hem hangi hayvana ait olduğunu hem de yaşını tahmin etmeye çalıştık. Çok mutluyum çok... Umarım gelecekte bir biliminsanı olurum.

Arıçtan Tulga Coşkun
Cahit Belkis Güneymen İlköğretim Okulu / 4-A / Akyaka / Ula / Muğla
Çizim: Ayşe İnan Alican

Ölçütler	Başarı Düzeyleri			Başarı Puanı
	Geliştirilmeli (1)	Orta (2)	İyi (3)	
Karakter Gelişimi	Hikâyede karakter yok veya tek bir karaktere yer verilmiştir. Verilen karakterin betimlemesi yapılmamıştır.	Hikâyede iki/üç karaktere yer verilmiştir. Verilen karakterin betimlemesi kısmen yapılmıştır.	Hikâyede üçten fazla karaktere yer verilmiştir. Verilen karakterlerin betimlemesi yapılmıştır.	
Problem Durumu	Hikâyede problem durumuna yer verilmemiştir.	Hikâyede problem durumu var ancak çözüme ulaşılmamıştır.	Hikâyede problem durumu var ve karakterlerin problemi nasıl çözdüğü açıklanmıştır.	
Olay Örgüsü	Hikâyede hiçbir olay yoktur veya bir olaya yer verilmiştir.	Hikâyede iki/üç olaya yer verilmiştir.	Hikâyede dört veya daha fazla olaya yer verilmiştir.	
Yer ve Zaman	Hikâyenin geçtiği yer ve zaman belirtilmemiştir.	Hikâyenin geçtiği yer ve zaman unsurlarından biri belirtilmiştir.	Hikâyenin geçtiği yer ve zaman belirtilmiştir.	
Dil ve Anlatım	Hikâyedeki cümleler açık ve anlaşılır değildir.	Hikâyedeki cümlelerin çoğunluğu açık ve anlaşılır olsa da bazı cümleler tam olarak anlaşılmamaktadır.	Hikâyedeki cümleler açık ve anlaşılırdır.	
Yazım ve Noktalama	Metinde 5 veya daha fazla farklı türde yazım ve noktalama hatası yapılmıştır.	Metinde 2-4 farklı türde yazım ve noktalama hatası yapılmıştır.	Metinde en fazla 1 türde yazım ve noktalama hatası yapılmıştır.	

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Yazma
Kazanım	: T.4.4.4. Bilgilendirici metin yazar.

Etkinlik Adı	: İnternet Güvenliği
Kullanılacak Materyaller	: https://www.guvenlicocuk.org.tr/ https://ders.eba.gov.tr/ders/proxy/VCollabPlayer_v0.0.1015/index.html#/main/ebaLibraryDetail?resourceID=864aa743451bb12a-873e5f615558cba5 https://ders.eba.gov.tr/ders/proxy/VCollabPlayer_v0.0.1015/index.html#/main/ebaLibraryDetail?resourceID=5c19c91033350819f-636d9fbe2bc9faa
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı (Ek-1), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-2)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere internetin güvenli kullanımı konusunda bilgilendirici bir metin yazacakları söylenir.
- Öğrencilere hazırlayacakları bilgilendirici metinlerinde; birden fazla kaynaktan araştırma yapmaları, bilgiyi güvenilir kaynaktan elde etmeleri, yazacakları metnin içerik bütünlüğüne dikkat etmeleri, yeterli düzeyde açıklayıcı bilgi vermeleri, açık ve anlaşılır bir dil kullanmaları, yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat etmeleri gerektiği ifade edilir.
- Örnek araştırma linkleri paylaşılır. (İlgili sayfaya ulaşabilmek için Eba'ya giriş yaptıktan sonra linklerin çalıştırılması gerekmektedir.)
- Öğrencilere araştırma yapmaları için üç gün süre verilir.
- Süre sonunda öğrencilerden bir sayfayı geçmeyen bilgilendirici metin yazmaları istenir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra Ek-1'deki analitik dereceli puanlama anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-2'de verilen etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

Geri Bildirimin Nasıl Verileceği	<p>: Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Araştırmalarında farklı kaynaklara yer vermişsin. Güvenilir kaynaklardan araştırma yapmışsın. Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde, açık ve anlaşılır şekilde yazmışsın. Yazılarında yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat etmişsin.”</p> <p>Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Araştırmalarında farklı kaynaklara yer vermişsin. Ancak kullandığın tüm kaynakların güvenilir olmasına dikkat etmemişsin. Duygu ve düşüncelerini bütünlük içerisinde yazmışsın ancak cümlelerinin tamamı açık ve anlaşılır değil. Yazılarında yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine genel olarak dikkat etmişsin.”</p> <p>Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Farklı kaynaklardan bilgi toplamaya çalışmışsın ancak daha güvenilir kaynaklardan yararlandığından emin olmalısın. Elde ettiğin bilgileri bütünlük içinde aktarmakta zorlanmışsın. Metnin bazı yerlerinde bilgilerden ziyade kendi fikirlerine yer vermişsin. Metnin genel olarak açık ve anlaşılır. Ancak bazı cümlelerinde noktalama işaretlerinde..... (soru işareti, virgül vb.) hata var.” vb. şeklinde geri bildirimler verilebilir.</p>
Yönlendirme (eksik ve yanlış öğrenmeler için)	<p>: Öğrencilerden farklı konularda yazılmış bilgilendirici kısa metinler okumaları istenebilir. Bilgilendirici metinlerin özellikleri konusunda açıklamalar yapılabilir. Öğrencilerde metin türleri farkındalığı geliştirilmeye çalışılabilir.</p>

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme	<p>: Bir kaynaktan yararlanılarak bilgilendirici metin yazmaları istenebilir.</p>
Derinleştirme	<p>: Bilimsel bir konuda araştırma yazmaları ve bilgilendirici metin yazmaları istenebilir.</p>

Ölçütler	Başarı Düzeyleri			Başarı Puanı
	Geliştirilmeli (1)	Orta (2)	İyi (3)	
Kullanılan Kaynak Çeşitliliği	Kaynak kullanılmamış.	Bir kaynak kullanılmış.	Birden fazla kaynak kullanılmış.	
Kaynağın Güvenirliği	Araştırmada güvenilir kaynaklar kullanılmamış.	Araştırmada bir güvenilir kaynak kullanılmış.	Araştırmada birden fazla güvenilir kaynak kullanılmış.	
Metin İçerisindeki Bütünlük	Araştırma sonuçları bütünlük içinde yazılmamış.	Araştırılanlar birleştirilmiş ama bağlantı kurulamayan iki veya daha fazla düşünce var.	Araştırma sonuçları bütünlük içinde yazılmış veya bağlantı kurulamayan bir düşünce var.	
Açıklayıcılık	Verilen bilgiler kaynaklarla desteklenmemiş.	Bilgi verilmiş ancak yeterince desteklenmemiş.	Verilen bilgiler kaynaklarla desteklenmiş.	
Dil ve Anlatım	Metnin geneli anlaşılmıyor.	Birden fazla anlaşılmayan cümle var.	Yazılan cümleler anlaşılır ve net.	
Yazım Kuralları	Yazım kurallarında 7 veya daha fazla hata yapılmış.	Yazım kurallarında 2-6 hata yapılmış.	Yazım kurallarına uyulmuş, en fazla bir hata yapılmış.	
Noktalama İşaretleri	Noktalama işaretlerinde 7 veya daha fazla hata yapılmış.	Noktalama işaretlerinde 2-6 hata yapılmış.	Noktalama işaretlerine uyulmuş, en fazla bir hata yapılmış.	

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma / Yazma
Kazanım	: T.4.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlar yapar. T.4.3.37. Okuduğu metindeki olaylara ilişkin düşüncelerini ifade eder. T.4.4.1. Şiir yazar. T.4.4.4. Bilgilendirici metin yazar. T.4.4.10. Büyük harfleri ve noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanır.

Etkinlik Adı	: Okuma Atölyem
Kullanılacak Materyaller	: Güneşi Bile Tamir Eden Adam (Behiç Ak), Atölye Formları (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Atölye Formları (Ek-1), Dereceleme Ölçekleri (Ek-2)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere belirlenen bir kitabı okuyacakları ve bu kitapla ilgili farklı performans görevleri yapacakları söylenir.
- Sınıfın ilgi ve ihtiyaçlarına göre farklı kitaplar seçilebilir. Öğrencilerin her gruptaki performansını gözleyebilmek için yıl içinde farklı kitaplarla etkinlik tekrarlanabilir.
- Öğrencilerden, planlanan atölye sayısına ve atölyelerde yapılacak çalışmaların içeriklerine göre istedikleri grubu seçmesi istenir.
- Öğrencilerin çoğunun bir grubu seçmesi durumunda bazı öğrenciler diğer gruplara yönlendirilir.
- Her gruba okuma sonrasında yapılacak atölye çalışmasına göre hazırlık (not alma vb.) yapmaları gerektiği hatırlatılır.
- Ek-1’de verilen atölye formları ilgili gruplara dağıtılır.
- Öğrencilere kitabı okumaları için bir hafta süre verilir.
- Atölye formlarının değerlendirilmesinde kullanılacak dereceleme ölçeklerinde yer alan ölçütler öğrenciler ile paylaşılır.
- Okuma sonrasında atölye formlarının doldurulması için bir hafta süre verilir.
- Çalışma bitiminde hazırlanan formlar Ek-2’de verilen dereceleme ölçekleri kullanılarak değerlendirilir.

Geri Bildirim Süreci

Geri Bildirimin Nasıl Verileceği : **“Atölye-1 Dereceleme Ölçeği”ne göre**

Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Mektubuna hitap ifadesiyle başlamış, mektubu yazma amacını açıklamış, hikâyedeki olayla ilgili görüş, duygu ve düşüncelerine yer vermiş ve mektubunu iyi dileklerle bitirmişsin. Mektubu yazarken açık ve anlaşılır cümleler kurmuşsun. Mektubunu yazarken büyük harfleri doğru yerde kullanmışsın ve noktalama kurallarına da uymuşsun.”

Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Mektubuna hitap ifadesiyle başlamış, mektubu yazma amacını açıklamışsın ancak hikâyedeki olayla ilgili görüş, duygu ve düşüncelerini tam olarak ifade edememişsin ve mektubunu iyi dileklerle bitirmemişsin. Mektubu yazarken açık ve anlaşılır cümleler kurmuşsun ama büyük harflerin ve noktalama işaretlerinin kullanım yerlerine yeterince dikkat etmemişsin.”

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Mektubuna hitap ifadesiyle başlamış ve mektubu iyi dileklerle bitirmişsin ancak mektubu yazma amacını açıklayamamışsın ve hikâyedeki olayla ilgili görüş, duygu ve düşüncelerini tam olarak ifade edememişsin. Mektubundaki cümlelerin birçoğu açık ve anlaşılır değil, ayrıca büyük harflerin ve noktalama işaretlerinin kullanım yerlerine dikkat etmemişsin.”

“Atölye-2 Dereceleme Ölçeği”ne göre

Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Hikâyedeki olaylara uygun değişiklikler yapmışsın. Kendi fikirlerini açık ve anlaşılır cümlelerle anlatmışsın. Büyük harfleri doğru yerde kullanmışsın ve noktalama kurallarına da uymuşsun.”

Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Hikâyedeki olaylara uygun değişiklikler yapmışsın. Ancak kendi fikirlerini daha açık ve anlaşılır ifade etmelisin. Büyük harflerin ve noktalama işaretlerinin kullanım yerlerine genellikle dikkat etmişsin.”

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Hikâyede yaptığın değişiklikler olayların gelişimine uygun değil. Kendi fikirlerini daha açık ve anlaşılır ifade etmelisin. Büyük harflerin ve noktalama işaretlerinin kullanım yerlerine dikkat etmemişsin.”

“Atölye-3 Dereceleme Ölçeği”ne göre

Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Yazdığın şiir hikâyedeki olayla ilişkili ve kendi içinde anlam bütünlüğü var. Şiirde kullandığın cümleler açık ve anlaşılır. Büyük harfleri doğru yerde kullanmışsın ve noktalama kurallarına da uymuşsun.”

Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Yazdığın şiir hikâyedeki olayla ilişkili ancak kendi içinde anlam bütünlüğü yok. Şiirde kullandığın cümlelerin geneli açık ve anlaşılır. Büyük harflerin ve noktalama işaretlerinin kullanım yerlerine genellikle dikkat etmişsin.”

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Yazdığın şiir hikâyedeki olayla ilişkili değil ve kendi içinde anlam bütünlüğü yok. Şiirde kullandığın cümlelerin geneli anlaşılmıyor. Büyük harflerin ve noktalama işaretlerinin kullanım yerlerine dikkat etmemişsin.”

Yönlendirme

(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

: “Atölye-1 Dereceleme Ölçeği”ne göre “orta” veya “geliştirilmeli” düzeyde olan öğrencilere, “Mektup türünün özelliklerini ve bölümlerini anlamak için örnekler inceleyebilirsin. Hikâyedeki olaya ilişkin görüş, duygu ve düşüncelerini sıralayıp daha sonra mektup formatında anlatabilirsin.”

“Atölye-2 Dereceleme Ölçeği”ne göre “orta” veya “geliştirilmeli” düzeyde olan öğrencilere, “Yazılmış bir hikâyede değişiklikler yapabilmek için hikâyeyi okurken eleştirel düşünmen gerekiyor. Bu beceriyi geliştirmek için filmleri bu bakış açısıyla izleyip ailenle tartışabilirsin.”

“Atölye-3 Dereceleme Ölçeği”ne göre “orta” veya “geliştirilmeli” düzeyde olan öğrencilere, “Şiirin hikâyedeki olayla ilişkisini kurmak için hikâyeyi daha dikkatli okumalı ve şiirini yazmadan önce bir hikâye haritası çıkarmalısın.” vb. şeklinde yönlendirmeler yapılabilir.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme : Atölye çalışmalarından sadece biri seçilerek tüm sınıfta bu çalışma uygulanabilir.

Derinleştirme : Atölyedeki her bir çalışma tüm sınıf tarafından yapılabilir.

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Konuşma
Kazanım	: T.4.2.2. Hazırlıksız konuşmalar yapar. T.4.2.4. Konuşma stratejilerini uygular.

Etkinlik Adı	: Konuşma Çarkı
Kullanılacak Materyaller	: Konuşma Çarkı (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-2)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere verilen konuyla ilgili hazırlıksız konuşma yapacakları söylenir.
- Ek-1'de gösterilen konuşma çarkı öğretmen tarafından hazırlanır.
- Konuşma çarkındaki konular değiştirilebilir, sayısı artırılabilir.
- Öğrencilerden konuşma çarkını çevirmeleri ve çıkan konuyla ilgili iki dakikalık konuşma yapmaları istenir.
- Öğrencilere konuşma esnasında işitilebilir bir ses tonuyla konuşma, kelimeleri doğru telaffuz etme, konu dışına çıkmadan konuşma, beden dilini etkili kullanma, dinleyicilerle göz teması kurma, uygun hitap ifadeleri kullanma, verilen süreye uygun konuşma gibi kriterlere dikkat etmeleri gerektiği söylenir.
- Öğretmen tarafından konuşma çarkı çevrilierek, örnek bir konuşma yapılır.
- Öğrencilerin konuşmaları Ek-2'deki etkinlik değerlendirme formuna göre değerlendirilir.

Geri Bildirim Süreci

Geri Bildirimin Nasıl Verileceği	<p>: Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Aferin, güzel bir konuşma oldu. Beden dilini iyi kullandın. İşitilebilir bir ses tonuyla konuştun. Dinleyicilerle göz teması kurdun. Yerinde hitap ifadeleri kullandın. Kelimeleri doğru telaffuz ettin. Konu dışına çıkmadan ve verilen süreye uygun olarak konuşmanı tamamladın.”</p> <p>Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Bazı kelimeleri, doğru telaffuz ettin. Ses tonun genel olarak işitilebiliyordu. Beden dilini ve göz temasını daha etkili kullanabilirsin. Konuşma süresinin oldukça az bir bölümünü kullandın. Konuşmanın bazı bölümlerinde konudan uzaklaştın.”</p> <p>Performansı “geliştirilmeli” düzeyde olan öğrencilere, “Beden dilini ve göz temasını daha etkili kullanmalısın. Ses tonunu etkili kullandın ancak hitap ifadeleri kullandığından emin ol.” vb. şekilde geri bildirimler verilebilir.</p>
Yönlendirme (<i>eksik ve yanlış öğrenmeler için</i>)	<p>: Performansı “orta” veya “geliştirilmeli” düzeyde olan öğrencilere, “Konuşmadaki eksiklerini gidermek için ayna karşısında veya aile bireylerinin dinleyebileceği benzer konuşma çalışmaları yapmalısın.” vb. şekilde yönlendirmeler yapılabilir.</p> <p>Tarihten önemli karakterlerin etkili konuşmaları öğrencilere izletilerek bu özelliklerinin güçlenmesi sağlanabilir.</p>

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme	: Çarka öğrencilerin günlük hayatıyla ilişkili basit sorular eklenebilir.
Derinleştirme	: Öğrencilerin verilen konuyla ilgili konuşma metni hazırlamaları ve hazırlıklı konuşma yapmaları istenebilir.

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Yazma
Kazanım	: T.4.4.18. Yazılarında bağlaçları kuralına uygun kullanır.

Etkinlik Adı	: Kaldı ki
Kullanılacak Materyaller	: Kelime Kartları (Ek-1)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-2)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere kartlarda yazan kelimeleri kullanarak içinde “de” ve “ki” eki veya bağlacı geçen cümleler oluşturacakları söylenir.
- İçinde “de” ve “ki” eki veya bağlacı geçen cümlelerin kelimeleri Ek-1’deki kelime kartlarında olduğu gibi ayrı ayrı kartlara yazılır. Cümlelerdeki “de” ve “ki” eki veya bağlacı farklı renkte bir kartona yazılır.
- Cümledeki kelime sayısı kadar öğrenci tahtaya çıkarılarak bu öğrencilerden kartları tutmaları istenir.
- Cümleyi oluşturmak için başka bir öğrenci seçilir. Bu öğrenciden kelimeleri anlamlı ve kurallı bir şekilde sıralaması ve cümledeki “de” veya “ki” eki veya bağlacını uygun yere doğru şekilde yerleştirmesi istenir.
- Öğrencilerin oluşturdukları cümleler Ek-2’de verilen etkinlik değerlendirme formuna göre değerlendirilir.

Geri Bildirim Süreci

- Geri Bildirimin Nasıl Verileceği** : Performansı “iyi” düzeyde olan öğrencilere, “Kelimelerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturdu. “de”/“ki” ekini/bağlacını uygun yerde kullandın.”
- Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Kelimelerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturdu. “de”/“ki” ekini sanırım bazen bağlaç olarak düşündün.”

	Performansı "geliştirilmeli" düzeyinde olan öğrencilere, "Kelimelerle anlamlı bir cümle oluşturdu ancak cümle kurallı değil. Ayrıca "de"/"ki" ekini sanırım bağlaç olarak düşündün." vb. şeklinde geri bildirimler verilebilir.
Yönlendirme (eksik ve yanlış öğrenmeler için)	: Performansı "orta" veya "geliştirilmeli" düzeyinde olan öğrenciler ders kitabında bulunan bir okuma metnindeki "de" ve "ki"leri işaretlemeleri ve bunların farklı kullanımlarının metnin anlamını nasıl etkilediğini düşünmeleri istenir.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme	
Basitleştirme	: Daha az sayıda kelime kartı kullanılarak cümleler oluşturulabilir. Yazılmış cümlelere "de" veya "ki"nin eklenmesi istenebilir.
Derinleştirme	: Daha çok kelime kartı kullanılarak cümleler oluşturulabilir. İçinde "de" ve "ki" eki ve bağlacı geçen metinler yazdırılabilir.



Parası

yok

ki

senden

istiyor

Aylin

de

ödevini

yapmamış

Kitabını

ev

unutmuş

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Okuma
Kazanım	: T.4.3.22. Şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını kavrar.

Etkinlik Adı	: Haritayı Okuyor, İşaretleri Buluyorum
Kullanılacak Materyaller	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1), Şekil, Sembol ve İşaretler (Ek-2)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-1), Cevap Anahtarı (Ek-3), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-4)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere harita yardımıyla bulacakları şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını ilgili kutucuklara yazacakları bir etkinlik yapılacağı söylenir.
- Ek-1'deki şekil, sembol ve işaretler haritası ve bunların anlamlarının yazılacağı tablonun bulunduğu Ek-1'deki çalışma kâğıdı öğrenci sayısı kadar çoğaltılır ve öğrencilere etkinliğe başlarken verilir.
- Etkinlik öncesinde harita öğretmen tarafından kendi sınıfına uyarlanarak düzenlenir.
- Öğretmen tarafından etkinlik öncesinde sınıf boşaltılır ve Ek-2'de verilen şekil, sembol ve işaretlerden her biri çalışma kâğıdındaki haritada numaralandırılmış yerlere bırakılır.
- Öğrenciler sınıf dışında, koridorda tekli olarak sıraya dizilir.
- Öğrencilerden sırayla sınıfa girerek haritada işaretli şekil, sembol ve işaretleri bularak bunların anlamlarını çalışma kâğıdında haritanın altındaki tabloya yazmaları istenir.
- Öğrencilere parkuru tamamlamaları için üç dakikaları olduğu ve bu sürede parkuru tamamlayamaları da sınıftan çıkmaları gerektiği söylenir.
- Öğretmen tarafından her öğrenci için süre tutulur. Süre bitiminde öğrenciler sınıftan çıkmaları için uyarılır.
- Parkuru tamamlayan öğrenciden sınıftan çıkarak çalışmasını öğretmenine teslim etmesi istenir.
- Sıradaki öğrencinin parkur için sınıfa girmesi istenir. Oyuna tüm öğrenciler parkuru tamamlayana kadar devam edilir.
- Öğrencilerin performansları Ek-3'te verilen cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-4'te verilen etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

Geri Bildirimin Nasıl Verileceği	: Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Tebrikler, haritadaki şekil, sembol ve işaretlerin çoğunun/tümünün anlamını doğru yazmışsın." Performansı "orta" düzeyde olan öğrencilere, "Haritadaki şekil, sembol ve işaretlerin yaklaşık yarısının anlamını doğru yazmışsın. Doğru olmayanlar üzerinde tekrar düşünebilirsin." Performansı "geliştirilmeli" düzeyinde olan öğrencilere, "Haritadaki şekil, sembol ve işaretlerin bazılarının anlamını doğru yazmışsın. Ancak doğru belirlemediklerin için araştırma yapmalısın." vb. şekilde geri bildirimler verilebilir.
Yönlendirme (eksik ve yanlış öğrenmeler için)	: Performansı "orta" veya "geliştirilmeli" düzeyinde olan öğrencilere, "Şekil, sembol ve işaretlerden anlamını bilmediklerinin anlamlarını araştırabilir ve çevrende bunların kullanıldığı yerleri gözlemleyebilirsiniz." şeklinde yönlendirmeler yapılabilir.

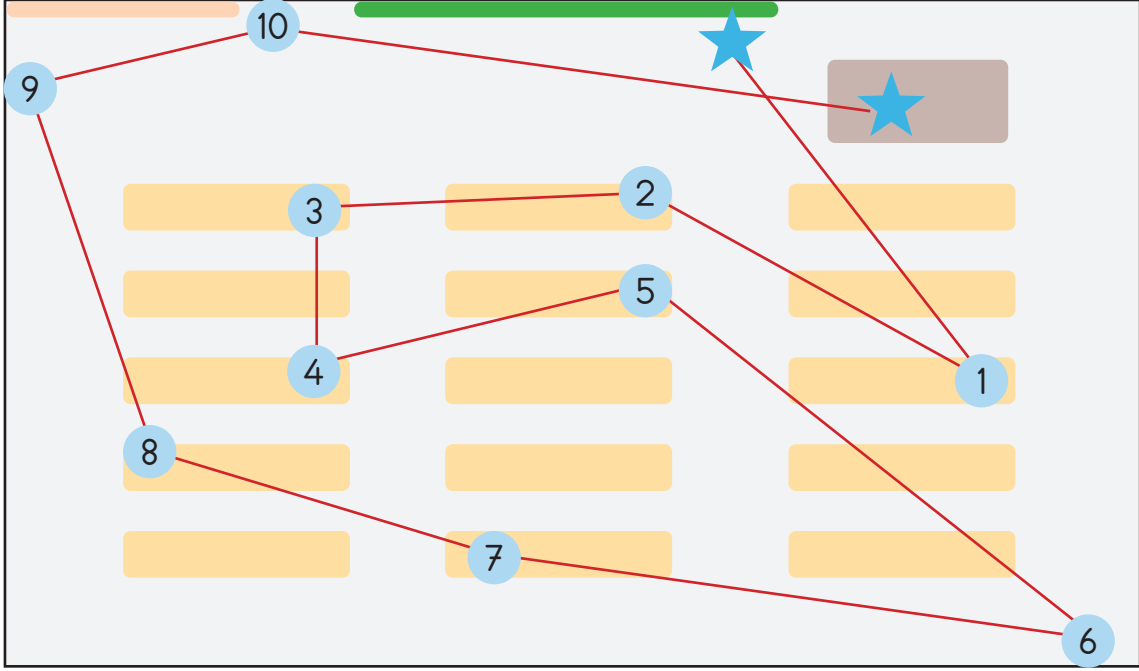
Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme	: Öğrencilerden etkinlikteki şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarını gruplar hâlinde belirlemeleri istenebilir. Etkinlikte verilen şekil, sembol ve işaret sayısı azaltılabilir.
Derinleştirme	: Öğrencilerden etkinlikte verilen şekil, sembol ve işaretlerin anlamlarına ve önemine değinildiği bir metin oluşturmaları istenebilir. Öğrencilerin günlük hayatta daha az kullanılan şekil, sembol ve işaretleri araştırmaları istenerek etkinlik bunlarla kurgulanabilir.

Öğrencinin Adı Soyadı:.....

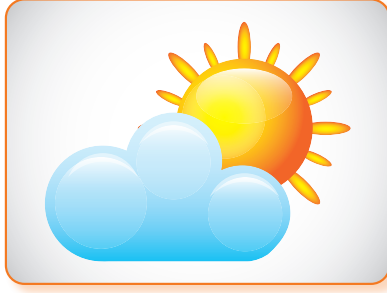


Haritadaki hedeflerde bulduğunuz sembollerin anlamlarını ait olduğu kutucuğa yazınız.



Ek-1. Çalışma Kâğıdı

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	



1	Şiddet/korku
2	Bisiklet giremez.
3	Parçalı bulutlu
4	Geri dönüştürülebilir.
5	7 yaş ve üzeri için uygundur.
6	Genel izleyici
7	Wifi/Ağ erişimi
8	Yağmurlu
9	Yaya geçidi
10	Çöpleri çöp kutusuna atın.

Her doğru cevap için 1 puan verilir.

Ders	: Türkçe
Sınıf Düzeyi	: 4. Sınıf
Öğrenme Alanı/Tema	: Dinleme/İzleme
Kazanım	: T.4.1.6. Dinlediklerinin/izlediklerinin ana fikrini/ana duygusunu belirler. T.4.1.7. Dinlediklerine/izlediklerine yönelik sorulara cevap verir. T.4.1.11. Dinlediklerinin/izlediklerinin içeriğini değerlendirir.

Etkinlik Adı	: İyi Yürekli Dev Memo
Kullanılacak Materyaller	: Dinleme Metni (Ek-1), Çalışma Kâğıdı (Ek-2)
Ölçme ve Değerlendirme Araçları	: Çalışma Kâğıdı (Ek-2), Cevap Anahtarı (Ek-3), Etkinlik Değerlendirme Formu (Ek-4)

Etkinlik Uygulama Yönergesi ve Aşamaları

- Öğrencilere bir metin dinleyecekleri ve bu metne ilişkin sorular cevaplayacakları söylenir.
- Ek-2'deki çalışma kâğıdı öğrencilere dağıtılır.
- Öğrenciler soruları okuduktan sonra Ek-1'deki dinleme metni öğretmen tarafından iki kez okunur.
- Öğrencilerden metni dinledikten sonra metin ile ilgili soruları cevaplamaları istenir.
- Etkinliğin tamamlanması için öğrencilere 20 dakika süre verilir.
- Etkinlik tamamlandıktan sonra çalışma kâğıtları toplanır ve Ek-3'te yer alan cevap anahtarına göre değerlendirilir.
- Değerlendirme sonuçları Ek-4'te yer alan etkinlik değerlendirme formuna işlenir.

Geri Bildirim Süreci

- | | |
|---|---|
| Geri Bildirimin Nasıl Verileceği | : Performansı "iyi" düzeyde olan öğrencilere, "Aferin, hikâyeyi dikkatli dinlemişsin. Sorularda senden istenen bilgileri doğru olarak yazmışsın. Hikâyenin ana fikrini doğru belirlemişsin. Ayrıca hikâyedeki karakterin davranışlarını eleştirel bir gözle değerlendirmişsin." |
|---|---|

Performansı “orta” düzeyde olan öğrencilere, “Hikâyeyi dinlerken bazı bölümlerde dikkatin dağılmış olabilir. Soruların bir kısmında senden istenen bilgileri doğru olarak yazmışsın. Ancak hikâyenin ana fikrini tam olarak doğru belirleyememişsin. Ayrıca hikâyedeki karakterin davranışlarını eleştirel bir gözle değerlendirmede zorlanmışsın.”

Performansı “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere, “Hikâyeyi daha dikkatli dinlemelisin. Hikâye ile ilgili soruların bazılarını doğru cevapladın. Ancak hikâyenin ana fikrini de belirlemede zorlandın. Ayrıca hikâyedeki karakterin davranışlarını eleştirel bir gözle değerlendirememişsin.” vb. şeklinde geri bildirimler verilebilir.

Yönlendirme

(eksik ve yanlış öğrenmeler için)

- : Performansı “orta” veya “geliştirilmeli” düzeyinde olan öğrencilere farklı olay metinleri dinletilerek bunlarla ilgili farklı bilişsel düzeyde sorular hazırlanıp öğrencilerin cevaplamaları istenebilir.
- Dinlenen olay metinlerinin hikâye haritası çıkarılabilir.
- Tartışmaya açık davranışlar veya olaylar anlatan metinler dinletilerek öğrencilerin bu davranışların doğruluğu veya yanlışlığına ilişkin tartışmaları istenebilir.

Farklılaştırma/Çeşitlendirme

Basitleştirme

- : Sadece 1, 2 ve 3. soruların yanıtlanması istenebilir.

Derinleştirme

- : Sadece 4 ve 5. Soruların yanıtlanması istenebilir.
- Ana fikrin ve metin içeriğinin sorgulanacağı, çıkarımların yapılabileceği farklı metinler dinletilebilir.

İYİ YÜREKLİ DEV MEMO

Memo bir devdi, kentin en pasaklı deviydi. Hep aynı kahverengi sandalları ve aynı yamalı elbiseyi giyerdi. Üzüntüyle “Keşke kentin en pasaklı devi olmasaydım.” derdi. Ama bir gün Memo yeni bir dükkân gördü. İçi güzel giysilerle doluydu. O da kendine: Güzel bir gömlek, güzel bir pantolon, güzel bir kemer, çizgili bir kravat, kenarı baklavalı birkaç çift güzel çorap ve bir çift gıcır gıcır ayakkabı aldı. “Artık kentin en yakışıklı devi oldum.” dedi gururla. Memo çıkarken dükkândan eski giysilerini geride bıraktı. Tam eve gidecekti ki, kulağına bir ses çalındı. Kaldırımında kederle iç geçiren bir zürafa duruyordu. Memo, “Söyle bana derdin ne?” diye sordu. “Boynumdan dertliyim dedi zürafa.” Çok uzun üşüyor çok da. Keşke boynuma saracak, onu sıcak tutacak uzun bir atkımla olsa.” “Haydi dert etme bunu.” dedi Memo ve çıkardı boynundan çizgili kravatını. “Zaten çoraplarıma da uymuyordu.” diye ekledi ve kravatı zürafanın upuzun boynuna birkaç kere doladı. Memo’nun yeni kravatı mükemmel bir atkı olmuştu. “Çok teşekkürler!” dedi zürafa.

Memo derenin kıyısına geldi. Bir teknenin içinde mızıl mızıl meleyen bir keçi duruyordu. Memo, “Söyle bana derdin ne?” diye sordu. “Yelkenimden dertliyim.” dedi keçi. “Fırtınada parçalandı, gitti. Ah keşke teknemin iyi bir yelkeni olsaydı, sağlam ve yepyeni!” “Haydi, dert etme bunu.” dedi Memo ve yeni beyaz gömleğini çıkardı. “Zaten durmadan belimden dışarı sarkıyordu.” dedi ve teknenin direğine bağladı gömleğini. Mükemmel bir yelken olmuştu. “Çok teşekkürler!” dedi keçi.

Memo yol boyunca ihtiyacı olan fare, tilki ve köpeğe yardım etmek için ayakkabısını, çorabını ve kemerini de verdi. Üzerinde hiç kıyafeti kalmamıştı.

Memo birdenbire titremeye başladı, içini bir keder kapladı, yakışıklılığından eser kalmamıştı. Tek ayağının üstünde durdu ve düşündü. “Geri dönmeliyim o dükkâna, başka giysiler almalıyım.” dedi. Döndü gerisin geri seke seke dükkâna gitti. Ama vardığında oraya, dükkân kapanmıştı! “Hayır, olamaz!” diye bağırdı Memo. Kapının eşiğine çöktü ve yanağından aşağı bir gözyaşı döküldü. Şimdi eve dönerken rastladığı tüm o hayvanlar kadar üzgündü.

(Julia DONALDSON ve Axel SCHEFFLER’in “İyi Yürekli Dev Memo” kitabından düzenlenmiştir.)

Öğrencinin Adı Soyadı:.....



Aşağıdaki soruları dinlediğiniz metinden yola çıkarak cevaplayınız.

1. Memo dükkândan neler aldı?

.....
.....
.....

2. Memo zürafaya nasıl yardım etmiştir?

.....
.....
.....

3. Memo'nun yardıma ihtiyacı olan hayvanlara kıyafetlerini verirken kıyafetlerinin rahatsız eden yönlerini söylemesinin nedeni nedir?

.....
.....
.....

4. Metnin ana fikri nedir?

.....
.....
.....

5. Siz Memo'nun hayvanlara yardım etmesini doğru buluyor musunuz? Neden?

.....
.....
.....

Aşağıdaki soruları dinlediğiniz metinden yola çıkarak cevaplayınız.

1. Memo dükkândan neler aldı?

Tam Doğru Cevap: "Gömlek, pantolon, kemer, çizgili bir kravat, kenarı baklavalı birkaç çift çorap ve bir çift ayakkabı" kıyafetlerinden 4-6 tanesini içeren cevaplar

Kısmi Doğru Cevap: "Gömlek, pantolon, kemer, çizgili bir kravat, kenarı baklavalı birkaç çift çorap ve bir çift ayakkabı" kıyafetlerinden 1-3 tanesini içeren cevaplar

Yanlış Cevap: Metinde yer almayan kıyafet yazan veya ilgisiz veya boş bırakılanlar

2. Memo zürafaya nasıl yardım etmiştir?

Doğru Cevap: "Kravatını zürafanın boynuna dolayarak/vererek." ifadesini içeren cevaplar

Yanlış Cevap: İlgisiz veya boş bırakılanlar

3. Memo'nun yardıma ihtiyacı olan hayvanlara kıyafetlerini verirken kıyafetlerinin rahatsız eden yönlerini söylemesinin nedeni nedir?

Tam Doğru Cevap: Memo'nun yardım ettiği hayvanlara kendilerini kötü hissettirmek istemediğini belirten cevaplar

Kısmi Doğru Cevap: Memo iyi kalpli olduğu için bunu yaptığını vurgulayan cevaplar

Yanlış Cevaplar: Yukarıdakilerden farklı bir neden içerenler veya ilgisizler veya boş bırakılanlar

4. Metnin ana fikri nedir?

Tam Doğru Cevap: "İnsanlara imkânlarımız ölçüsünde yardım etmeliyiz." mesajını içeren cevaplar

Kısmi Doğru Cevap: "Yardımsever olmalıyız./Kendi ihtiyaçlarımızı da düşünmeliyiz." gibi metindeki tek bir düşünceyi içeren cevaplar

Yanlış Cevap: Metnin vermek istediği mesaja hiç değinmeyen veya ilgisiz veya boş bırakılanlar

5. Siz Memo'nun hayvanlara yardım etmesini doğru buluyor musunuz? Neden?

Tam doğru Cevap: "Evet, doğru buluyorum. Çünkü yardıma ihtiyacı olan kişilere yardım etmeliyiz." gibi yardımseverliğe vurgu yapan cevaplar

"Hayır, doğru bulmuyorum. Çünkü kendi kıyafetlerimi verince kıyafetsiz kalır ve üzülürüm." gibi kişisel sınırları ve bireysel mutluluğu vurgulayan cevaplar

"Yardım etmesi güzel ama keşke her şeyini vermeseydi." gibi evet veya hayır demeyip her ikisi için de görüş içeren cevaplar

Kısmi Doğru Cevap: Yalnızca "evet" veya "hayır" diye görüşünü bildiren ancak bunun nedenini belirtmeyen cevaplar

Yanlış Cevap: Memo'nun soruda belirtilen durum dışındaki bir davranışına katılıp katılmadığını söyleyen ve bunun nedenini açıklayan cevaplar, ilgisiz veya boş bırakılanlar

Puanlama Yönergesi
Tam Doğru Cevap: 2 Puan
Kısmi Doğru Cevap: 1 Puan
Yanlış Cevap: 0 Puan
(2. soruda kısmi cevap olmadığı için doğru cevap 1 puan; yanlış cevap 0 puan olarak puanlanır.)



unicef 
her çocuk için

Sınıf İçi Ölçme ve Değerlendirme Süreçlerinde
Öğretmenlerin Güçlendirilmesi

